DIARI CATALÁ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 2 ptes. mes; Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Paquet de 20 números . . 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus covencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,448 — Barcelona: Dijous 5 d'octubre de 1911 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: St. Plácit, Donat, Firmat, Eutiqui y altres monjos, mrs.
Sant de demà: St. Bru, conf. y fund.—**Quaranta hores:** A la iglesia de St. Vicens de Paúl (carrer de Provença).— Hores d'exposició: De 2/1 de nou del matí a 2/4 de set de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Ntra. Sra. de les Neus, a St. Just.—**Demà:** Ntra. Sra. de Lourdes, a Santa Madrona (Poble Sech).—**Missa d'avuy:** St. Froylán, bis.; c. blanch.—**La de demà:** Sant Brú, fr.; c. blanch.. — **Adoració nocturna:** Demà, dia 6. Torn de Sant Joan Evangelista.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 4 d'octubre
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda. — Baròmetre a 0° y al nivel del mar: 756'78; 757'1. — Temperatures: Màxima, 30'8 sol; 23'5 ombra; Mínima 13'6 ombra; 13'2 refl.—Temperatura a l'ombra: 19'2; 20'0.— Pluja a les 24 hores: 1'50. — Aigua evaporada en milímetres: 3'5. —Graus d'humitat: 71; 51.—Direcció del vent: NO.—Velocitat del vent: 1 1 k.—Estat del cel: cobert, serè.—Núvols. Classes: K. S.; C. K. N. —Cantitat: 0'3; 0'1.
Sortida del sol: 5'50.—Posta: 5'29.—Sortida de la lluna: 4'11 t.—Posta: 1'24 m.

La Senyoreta

Mariana Ferrés y Sala

ha mort als 20 anys d'edat

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats pare Pau Ferrés y Mir, avia Joana, viuda de Sala; germanes Ether y Odila, germans políticha Joaquim Jover Ferrés y Laureà Miró Trepat, oncles, ties, nebots, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen la tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir demà divendres, a dos quarts de nou del matí, a la casa mortuoria, Corts, 649, 1.er, 2.a, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Sant Pere y d'allí a la estació de França, pera ésser inhumat el cadavre al cementiri de Vilassar de Mar, per lo qual els quedaràn profundament agraits.

No's convida particularment.

DON GASPAR FONT PLADEVALL

Farmacèutich de les Companyies dels Ferrocarrils del Nort y M. Z. A., Mútua Catalana d'accidents del treball, membre de varies Academies mèdich-farmacèutiques, etc., etc.

morí ahir matí

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva afligida viuda, fills, filles, pare y germans polítichs, oncles, nebots, cosins y demés parents, el Colegi de Farmacèutichs de Barcelona y les cases comercials «Miquel Gras» y «Joseph Espona», participen als amichs y coneguts aquesta irreparable pèrdua y els preguen encomanin a Deu l'ànima del difunt.

Per disposició del finat, el cadavre serà traslladat a Torelló. Aquest acte tindrà lloch demà, divendres, en el primer tren.

Els Excms. y Ilms. Srs. Bisbes de Barcelona, Lleida, Vich y Barbastre, han concedit 50 dies d'indulgencia, respectivament, per cada missa que oieixin, comunió que apliquin o part de rosari que resin en sufragi de l'ànima del finat.

Reparèu les forces
PARTERES
NENS, VELLS y Convalescents

AB L'ALIMENTICI Y EXQUISIT
XACOLATA PROFILÁCTICH O DE LA SALUT
especial de la casa COMPANY
Els estómachs delicats el paheixen ab facilitat, oferint la ventatja d'alimentar més que'ls altres xacolates, per quals qualitats nodritives meresqué la recomanació de la
REYAL ACADEMIA DE MEDECINA D'AQUESTA CIUTAT
S'expèn a 1 pesseta'l paquet pera 8 taces
Despatx principal, Asalto, 50 - Sucursal, Portaferrisa, 6
y en varies confiteríes y colmados

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Fabricació d'Articles de pell
BERNADÁS Y MIR
15, PLASSA REYAL, 15
Assortit grandiós de Bosses y Moneders de senyora, de riquíssim gust modern y de tots preus.
Tallers a la mateixa casa
Infinitat d'Articles moderns pera regals

PEUGEOT
250 pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.a - Aragó, 239 al 245

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.a económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Tusquets y C.a S. en C. Banca-Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipis, Carbons, Cotxes, Foment, Alacants, etc., venciment primer octubre 1911.

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més económica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona.

Vins de taula de 2 y 3 anys, purs y sense barrejes. — Vinagre de ví, llet de vaca y de cabra de montanya, etc.
Granja LA CASA DE PAGÈS, Corts, 500

Doctora Andreu Ex-ajudant de la policlínica del Dr. Fargas, especialista en les malalties de la dòna. Consulta de 3 a 5. Vergara, 1, primer, 2.a

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Actualment EXPOSICIÓ
y venda de
Novetats
de
l'Estació
Preus excepcionals
en vestits pera senyora y nena.
Abrichs - Bates
Bruses - Faldilles
Refajos - Cotilles
Pelleteria - Calçat
pera senyora y nens.
Llanes - Panyos
Velluts
Sombreros y gorres pera senyor, etc., etc.
Articles d'alta Novetat
GRANS OCASIONS

ANONIMA **Claudi Duran**
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director tecnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestes construccions, que per llur durada, lleugeresa y impermeabilitat, no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors enginyers o fabricants, pera substituir ab ventatja y economía els diposits de zinch, plom o ferro en llurs diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera'ls diposits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mamposteria y rajoles, destinats al proveiment d'aigües de les poblacions y pera regar els camps, empleantse ab éxit cada día superior aquest sistema, en canonades de gran diàmetre ab diferentes pressions, pera conduccions y canalisacions d'aigües.
Constitueix una especialitat de la casa la construcció de safreigs transportables, banyeres, aigües, serpentins, etc., molt económichs y forts.
Telèfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

El Dr. Flotats ha traslladat son Consultori de Gola, Nas y Orelles a la Plassa Urquinaona, 10. Consulta de 10 a 11 y de 3 a 5

Abstencionisme republicà

Els diaris republicans de Madrid han acordat, en protesta de l'actual censura governativa, sospendre llur publicació fins que aquella sigui passada.

Algunes vegades—no's podrà dir que per manía anti-republicana — havíem criticat l'obstruccionisme, la retirada d'una minoría y tota forma d'abstenció a la que tan aficionats se mostren, per indolencia, nostres polítichs.

L'actual acort dels periódichs republicans de Madrid mereix, pels mateixos motius que alegàvem aleshores, la nostra benèvola desaprovació.

Perque, si realment se retiren per fer capitular, en batalla formal, al Govern, y si el Govern sab aguantar ab fermesa, cosa que potser hi ha dret a dubtar, el ridícol caurà inevitablement sobre d'ells, car seràn els vençuts. Ningú els trobarà a faltar. No s'enfonzarà cap institució fonamental, perque llur verborrea y llur radicalisme, purament negatius, no sostenen, ni ajuden a sostenir cap base social, ni de govern. Si ara la gran massa dels ciutadans pacífichs y treballadors, familiarisats, per culpa dels bullanguers, ab les suspensions de garanties, començaven a trobarshi be y a no protestarne, si se'ls dona dé més a més, ab la suspensió, l'altíssim benestar de la tranquilitat moral que implica el mutisme dels esvalotadors de professió, aumentaràn tan llur agraiment y llur dilecció per aquell regisme excepcional, que la reacció, la tremebonda reacció, triomfarà per sufragi unànim.

Heusaquí lo que'n treuràn. Llur ignoscent y xinesca venjança facilita, llevantli obstacles, la repressió governamental.—Que duri força—deurà pensar en Canalejas.

No serà veritable tan dolça perspectiva. Ni els periodistes republicans tenen un domini tan absolut de la respectiva llengua que puguen ferla callar díes y díes, ni manen tan directament sobre la respectiva cupiditat que puguen enfrenar per gaire estona la fretura del guany y la proïja de popularitat.

Altrement en Canalejas, tan bon home, tan bon amich dels seus amichs, no es capaç de jugar als pobres diables de la prempsa republicana la mala passada de perllongar indefinidament llur suplici.

Ja algún diari de Madrid insinúa el secret d'aquestes arrogancies. Sembla que'ls protestataris estàn—com d'habitut—en el secret del Govern, y saben, per consegüent, que les garanties constitucionals van a ser restablertes molt aviat. —Bonica ocasió per lluirnos. Ab dos o tres díes de vaga, podem atribuirnos la gloria d'haver fet capitular, ab nostra guerrera actitut, el Govern y les institucions, y podem fer creure als nostres credulíssims partidaris que som nosaltres els qui hem imposada tot-d'una una mida, la prompta execució de la qual estava descomptada per tothom...—¡Oh l'habilitat republicana! Una vegada més ha salvats, arriscantse al còmic més sorollós y divertit, els imprescriptibles drets de la democracia.

Els qui no saberen impedir lo que ells calificaven d'aventures bèliques, després d'haverho jurat ab «pose» espaventable; els qui no gosaren continuar en la perillosa dança de la vaga general; ara, ufans y provocatius, reten el Govern, desafíen a tothom, protesten indignats, y ab un gran rebombori per escamotejar a les tubres el record de llurs passades flaqueses,... se'n tornen a casa, a reposar.

Confrares; que la vida vos sigui dolça.

GLOSARI

LA BEN PLANTADA

XXX

Epílech

... Remem, Nando, remem, que la nit se'ns vé assobre y el temps es rúfol. Rendits de fadiga'm cauen els brassos y m'enrampa'l fret els peus al fons de la barca. Ara endevinio'l pensament que no dius. Ara penses que si jo'm dexava d'intervenir, tú, tot sol, faríes encara més vía... Sía, donchs, Nando, aquí'm tens tot enter en tes mans. Tú'm guíes, en tú confio, soch teu pera la vida y pera la mort. Oh Nando, mon brau pescador, el magre, el de la cara fosca, el dels ulls clars, el del maravellós silenci, que may se t'hauràn sentit set mots de carrera y encara obscurs y mal rondinats! Ton silenci, oh mon home de Poble, oh senyor meu y ma guía, he defensat la teva puresa com un escut, l'ha exarcebada com un silici. Axís, aquest pobre cos teu, aspre y combatut, es també una manera de temple de coses immortals. Rema, Nando, acompleix la pregona lley, mut com sempre, damunt el negre mar confós. La Ben Plantada...—mira la platja núa, ovira al lluny buida y closa la mansió! —la Ben Plantada era talment una basílica resplandenta d'allò mateix de que tú ets una xica ermita marinera. ¡Ara ella s'es departida de nosaltres y no'ns restes sinó tú, pera devant teu apendre y resar. Jo'm posaré, donchs, púr home del Poble, a la teva escola. Jo vindré de tant en tant a tú, pera repassar en el catecisme petit les lliçons estudiades a la Biblia magnífica. Tú serves també la Raça y obeeixes als seus designis també, com la Teresa, la obeïa y com les sumises bestioles del Senyor qui acompleixen les tasques inacabables. Hi hà en una Nació una sola Ben Plantada, però hi hà milions de treballadors silenciosos y esforçats. Adorar la viventa imatge d'una dona arquetípica es cosa d'un estiu únich; però cal remar cada día. Les inspiracions signifiquen moments divins; més la continuitat representa també una inspiració, que santifica una llarga serie de moments. Dexa, donchs, Nando, mon pescador, que, al saltar a terra, abans de separarnos, la mà en la teva mà, els ulls en els ulls, te remerciï de la lliçó donada, de les que sabràs donarme encara més de una volta: la lliçó de la callada energía, del treball quocidià y humil.

AQUI'S TERMINEN LES GLOSES De LA BEN PLANTADA.

Notes

1.a El Glosador vol declarar solemnialment que, en tot el curs d'aquest assaig vagabond sobre les coses essencials de l'esperit de Catalunya y les condicions de sa renovació, ha entés fer ús de la llibertat acordada als novelistes de pendre elements dispersos a la realitat, acordantlos y cambiantlos a son albir pera ferne una figuració nova. Entengui, axís, tothom, que'l personatge central de la narració es purament imaginari, sense correspondencia més que fragmentaria o accidental, ab cap de les belleses que a l'hivern son honor y decor de la nostra ciutat y a l'estiu d'alguna de les platjes catalanes. Inútil feina y vana, donchs, la dels qui s'entretenien cercant a Badalona o a Vilassar o a Canet o adhuc, sal ant per damunt tota versemblança a La Garriga, a Argentona o a Olot el model viu de la Ben Plantada. Cap model històrich ha inspirat totalment l'autor; sinó, segons la forma rafaelesca admirable, «una certa idea che mi viene in mente».

2.a El Sr. D. J. M.a R., en amable carta, solicitava esclariment del punt, que ell creu, ab justicia, de gran valor representatiu, sobre quina de les misses dominicals freqüentava la Ben Plantada durant el transcurs de l'estiu. La qüestió ja venía contestada implícitament en el curt capítul referent a «La sòn de la Ben Plantada». Això no ha impedit que la singular criatura arribés a l'heroisme del gran matinejar sempre que sos personals devers religiosos axís ho exigien.

3.a El fidel contrast entre la Ben Plantada y Pitègoras hauría demanat ésser desenrotllat ab major extensió. No havent estat possible aquest cop, tinch esperança de poguer ferho algún día, no ja situantme en el punt de vista de la primera, sinó en el del segón.

4.a Damunt «El Norte», de Girona, he vist, signada per «Un capellanet», una discretíssima carta oberta, rica en elegancies espirituals, sobre'l casament de la Ben Plantada. Se parla en ella d'un remor que, entorn d'això, corre per la comarca olotina, y se retreuen els versos que Mossen Cinto a «L'Atlàntida» posa en boca de Gerió, sobre les noces d'Alcides y l'hermosa Hespèris.

5.a Alguns bútxares han persistit en butxaría multiplicant entorn de la Ben Plantada l'anònim imprès o manuscrit. Pochs díes abans de la seva asenció vaig parlar d'aquests bútxares ab la Teresa. Ella va dirme que'ls perdonava, pera que Deu la perdonés.

XENIUS.

Un article den Maragall

"CATALUNYA Y AVANT"

La sangre de mi espíritu es mi lengua
Y mi patria es allí donde resuena.
MIGUEL DE UNAMUNO.

«Pongo estos versos por lema de mi artículo porque de ellos ha de arrancar mi contradicción á lo que su autor—el español más representativo que hoy existe en la Península—dijo y sostuvo recientemente tratando de imperialismo catalán.

Dijo y sostuvo que los catalanes debíamos esforzarnos en catalanizar España, y que debíamos hacerlo en castellano: que de este esfuerzo, simultáneo con el de cada región para imponer su espíritu en el conjunto, había de resultar la verdadera nación española.

Pues yo creo que esto no puede ser: que la personalidad catalana no está bastante fuerte para tal intento; y que emprenderlo por aquel camino sería nuestra ruina definitiva, sin provecho alguno para la nación española.

La prueba ha sido ya hecha, nada menos que por cinco siglos. Cataluña se incorporó, espiritualmente y todo, al Estado hispano-castellano: fué olvidando su propia lengua en los más altos usos; dió sus aristocracias á la corte castellana, sus ingenios á la cultura central; dejó decaer sus instituciones peculiares, y aceptando de lleno la unidad del régimen constitucional moderno, aportó á la política general española, al Parlamento; al gobierno, á las guerras civiles, á todo movimiento exterior ó interior del espíritu hispano, su espíritu particular, sus actividades morales, intelectuales y económicas, sus hombres mayores, sus multitudes, su sangre y su dinero. Y ¿qué ha quedado, qué se ve de ello en el conjunto de la evolución hispana? ¿Dónde está el rastro de catalanidad en el espíritu español de mientras esto así ha durado? ¿Dónde están los hombres, dónde están las obras, dónde los hechos políticos, ni las leyes, ni los partidos, ni las escuelas de los que se pueda decir:—Esto es lo catalán de España, éste es el sello, éste es el rastro, ésta la aportación y la ganancia que los catalanes, por catalanes, han dejado en el tesoro del espíritu hispano? ¿Qué substancia ganó España con tenernos? ¿Qué ascendió Cataluña por tal incorporación? No basta nombrar á Boscan, que de catalán solo tuvo el nacimiento, ni á Pí, cuyo espíritu y cuya obra son absolutamente abstractos, ni á Balmes, Piferrer, Capmany, Milà, etc.; sería menester demostrar que estos hombres sellaron con algo catalán el espíritu general español, sería menester señalar su rastro de catalanidad en el «idearium» español contemporáneo, la escuela que dejaron, el dominio que Cataluña logró por ellos en España. ¿Sabe alguien fuera de ella—ni cuantos dentro de ella—, de un modo general y eficaz sábese siquiera que estos hombres fueran catalanes?

El porqué de tal resultado es cosa de estudio, pero el hecho es éste. En cambio, desde que se levantó el catalanismo como reivindicación de una personalidad nacional particular, y habló en su lengua propia, Cataluña empezó á significar algo por sí misma y—atiéndase bien—empezó á significar algo para España. Hoy aquí y fuera de aquí se sabe que Verdaguer, que Torras Bages, que Prat de la Riba, que Cambó, que Corominas, que Gaudí, son catalanes; y por catalanes representan algo en la cultura y en la política españolas. Y si algún caso se ha hecho de lo que alguno de ellos haya dicho en castellano ha sido precisamente por el contraste; porque se ha sabido, porque se ha sentido que aquellas palabras castellanas tenían un fermento catalán: y este fermento—no lo duden nuestros hermanos de Castilla, no lo dude el espíritu ilustre del Rector de Salamanca—este fermento venía del verbo catalán resucitado:

La sangre de mi espíritu es mi lengua,
Y me patria es allí donde resuene.

¿Podemos arrancárnosla, esta lengua? ¿Podemos hacer nuestra, injertar en nuestra garganta y en nuestro corazón la gloriosa lengua de Castilla? La prueba está hecha también: cinco siglos ha durado; y la lengua catalana no se quiso morir. ¿He dicho que había resucitado? No era esto. Ahuyentada de la altura se refugió en la vivacidad de la boca popular, y después de cinco siglos—¡después de cinco siglos!—volvió á la altura. ¿Queréis mayor señal de inmortalidad? ¿Podéis aconsejarnos todavía su oblación? Nuestra mano temblaría como ante una cosa sagrada. Primero caería nuestra mano herida de muerte misteriosa.

¿Qué importa que usemos también la castellana? Si alguna alma sentís en ella cuando la hablamos, es el alma de la otra; sin ella no nos oiríais siquiera; la prueva también está hecha; algunos han querido así mutilarse para hablar mejor en castellano, y después abrían la boca, daban voces, pero no podían articular su sentido: ¡se habían vuelto mudos!

No, mi admirado don Miguel de Unamuno; no, amigo mío muy querido; no puede ser, no podemos tomar la lengua castellana «como lengua propia», no podríamos hablar. Ahora nos damos á entender en ella porque la otra está dentro; y cuanto más firme y más fuerte la hagamos dentro, más nos daremos á entender en todas las lenguas. «¡Adentro!»: usted ha dado vida á esta palabra en una obra breve, fuerte, inolvidable.

Porque no es solo de la lengua que quiero decir. Quiero decir también de todo nuestro catalanismo, del cual ella es alma y símbolo. Yo no puedo creer en ese imperialismo, en ese derramarnos fuera é imponernos que usted—que tiene gran fe en Cataluña, porque en el fondo nos tiene gran amor—propone á nuestro catalanismo. Una gran parte de la actual juventud catalana participa de esa fe, y yo mismo—lo confieso—la sentí un momento. Pero ahora, pasada aque-

lla ráfaga de este pueblo, que solo es político á ráfagas, creo que el imperialismo no debe nacer de un propósito de reflexión, sino ser un resultado espontáneo, casi fatal, físico, por decirlo así, de una fortaleza sobrada, de un peso específico adquirido á fuerza de adentrarse, de olvidarse, hasta cierto punto, de toda acción externa, de no preocuparse sino de la propia nutrición, de asimilar, de barrer hácia adentro. Creo que necesitamos todavía de mucho catalanismo idílico, de mucha concentración del amor á Cataluña, de mucho exclusivismo. De un exclusivismo, sin embargo, que no sea hostilidad entre hermanos, sino un ejercicio de íntima independencia, de dejarse en paz unos á otros, tratando solo de entenderse en aquello más necesario á la convivencia en el Estado comun.

En todo lo demás, nada de intentos de intervención ni de ensayos de imposición mutua, con lo que no lograríamos más que estorbarnos unos á otros en la gran obra nacional, en la única eficaz, que es ir hurgando cada pueblo en su terruño, en su alma particular, hasta llegar á la raíz comun, á la raíz ibérica que indudablemente existe. Allí hemos de encontrarnos, allí hemos de entendernos (y por cierto hablando cada uno en su lengua), allí hemos de unirnos valorando cada uno su elemento y su fuerza en la raíz comun. Allí está la unidad, y por cierto más firme y harmónica y definitiva que la que pudiéramos lograr—si alguna lográbamos—en la superficie. Allí está el imperialismo proporcionado á cada cual, allí la España grande—la castellana—catalana—vasca—portuguesa (porque, ¿qué importa la exterioridad política, pasajera, de los Estados?)—, allí está el alma peninsular aun por descubrir, allí la gran civilización ibérica aun por hacer, y por la que seremos algo, mucho en el mundo.

Esta es mi fe, y todo lo demás me parece perder tiempo y malgastar fuerzas. «Catalunya y avant» fué nuestro antiguo lema: restaurémoslo de modo que entendamos que «adelante», por de pronto, quiere decir «adentro!»

J. MARAGALL.

Polítiques

L'or francés

Pera que's vegi l'interés que tenen els francesos en mantenir l'agitació de nostre país, copiem lo que deyen varis confrares d'ahir:

«Con motivo del mitin societario que el próximo domingo se celebrará en Marsella, organizado por los sindicalistas de dicha población y los que en Barcelona desde hace algún tiempo vienen celebrando actos en favor de la amnistía, han llegado á esta ciudad varios individuos procedentes de Marsella, con objeto de reclutar entre los más caracterizados sindicalistas barceloneses personas que tomen parte activa en aquel acto ó, por lo menos, assistan al mismo, SUFRAGANDO LOS EXTRANJEROS LOS GASTOS DE VIAJE Y ESTANCIA en aquella población, que ocasionen LOS DE AQUI.

Podría ocurrir que las investigaciones que desde el lunes está practicando la brigada volante de policía, estuvieran relacionadas con la llegada de estos sindicalistas.»

Informació

Les eleccions a Tarragona

Els regidors actuals han dirigit a les corporacions d'aquella ciutat la següent comunicació:

«Els regidors del Ajuntament de Tarragona que suscriuen, no duptant que llurs candidatures nasqueren d'un moment d'opinió popular, de la bondat del qual, y apart sa modestíssima gestió, estàn pregonament convençuts, y ab la honrada convicció de que al Ajuntament hi vagin en les properes eleccions persones designades pel mateix patriòtich moviment que determinà'l triomf de la Candidatura Popular, en les dues eleccions anteriors, y a fi de resoldre la millor forma d'encaminarlo y dirigirlo, preguen a vosté que, acompanyat del secretari de la societat que dignament presideix, y després d'explorar la voluntat dels seus socis, y ab l'autorisació y poder d'aquests, s edigni assistir a la reunió que tindrà lloch el dia 8 del corrent mes, a les cinch de la tarda, en el saló del Consell d'Agricultura, ahont la representació de les entitats y societats d'aquesta ciutat poen nomeadnr ab vota independencia y llibertat la Comissió Nominadora dels candidats a regidors en les indicades propares eleccions.

Aprofiten la ocasió pera reiterarli la expressió de la seav amistat sos afectissims S. S.

Tarragona, 1 d'octubre de 1911. — Pere Cobos, Ignasi Balcells, Santiago Vallvé, Ramón Gibert, Rafel Montes, Eugeni iVrgili, F. A. Nel-lo, Tomàs Nin, Eduart Grau, Francisco Rodón, Calixte Boldú, Ramón Cabré, Pere García, E. Ventosa, Joseph María Ricomà, J. Galofré, M. J. Boada, E. Corbella, Emili Sabater.»

Varies

—«La Tribuna», després de fer informació en els centres regionalistes (??), com deya abans d'ahir, ahir la va fer en els dels de la U. F. N. R., y diu:

Anit hi hagué reunió política en el Centre Nacionalista Republicà del carrer de Pelayo. La va presidir el senyor Layret, figurant en la reunió representants de les dèu juntes de districte de la U. F. N. R.

Com altres vegades, no's va arribar a un acort definitiu, sortint a relluir la enemiga dels elements de la vella unió republicana.

Es, per lo tant, dificilíssima la organisació electoral de la esquerra. Y el mateix senyor Layret, que es home de paciencia, se sentí ahir quelcom defallit davant d'aquella indecisió, lògica, després de tot.

Veurem si en la pròxima reunió general cambiarà d'aspecte la situació política de la esquerra.

S'ens assegura que alguns elements de la vella Unió Republicana, en alguns districtes votaràn junt ab els regionalistes.

Aquesta noticia vé a confirmar les divergencies de que vàrem parlar en la secció política, sorgides fa temps entre aquells republicans y els nacionalistes, components abdós de la Esquerra.

—Ha marxat a Madrid el nostre amich y company don Pere Milà y Camps, diputat per Solsona.

—Diuen de Figueres que han s'gut detinguts en aquella ciutat alguns agitadors que fomentaren la vaga de tapers de Palamós y que desaparegueren d'aquesta última localitat.

Han sigut posats a disposició del jutge de primera instancia de La Bisbal.

—Ha mort a Verdú, d'hont era fill, el jove propagandista republicà Enrich Orobitg que havía près part com a representant del partit d'Unió Republicana, en els mitings de la U. F. N. R. (A. C. S.)

—El senyor Maura anirà a Cádiz a donar comiat al seu fill Honori, que'l día 7 s'embarcarà en el vapor «León XIII» que va a Montevideo.

—Els sometents de Montmajor, Pedralves, Esplugues, Gelida, Hospitalet, Molins de Rey, Papiol, Prat, Santa Coloma de Cervelló, Sant Joan Despí, Sant Feliu, Viladecans, Sant Martí de Torrelles, els senyors don Vicens Arana, don Pere Milà y don Alfret Mata, han reunit la cantitat de 683 ptes. que han enviat al cabo del Sometent del partit de Manresa, don Leonci Soler y March, pera que la enregués (com ja l'ha entregada), a la familia (viuda y fills) del malhaurat don Joaquim Cardona y Ramis, individu del Sometent de Manresa, vilment assessinat, en acte de servey, durant la setmana vandàlica del julio! de 1909.

—Per indicacions del quefe regional tradicionalista, senyor duch de Solferino, la comissió organisadora, d'acort ab la provincial, han suspès la celebració dels Jochs Florals de les Borjes Blanques, mentres durin les actuals circunstancies.

—Diuen de Sabadell que la policía governativa d'aquella ciutat ha procedit a un detingut reconeixement als domicilis den Magí Marcé, Brú Lladó, Joseph Sanmiquel, Joaquim Rovira, Miquel Llopis, Rafel Ferrandiz y Artur Montaner.

—Una noticia que es política, encara que no ho sembla:

«A Terrassa, el fadrí paleta Antoni Castells, capitost de la darrera vaga, s'ha fet «burgés», s'ha establert y treballarà per son compte y tindrà baix la seva dependencia als seus antichs companys de treball.»

No'ns diuen ab quines condicions fà treballar.

—La Junta de la vaga de Palamós ha sigut presa y entregada als tribunals.

Municipi

Coses d'Escorxadors

Els radicals contra'ls contribuyents

Uns industrials de Barcelona—acreditats y autèntichs—ens remeten una nota en la que'ns diuen lo que segueix:

«Els cansaladers paguem els drets y arbitris de matansa l'endemà, unes vegades a l'Escorxador y altres a casa, mitjansant rebuts ab els corresponents segells del Ajuntament y de l'Escorxador.

Fa pochs díes fórem cridats al Negociat de Consums, y allí se'ns digué que el talonari corrent del rebut del Escorxador de Sant Martí havía sigut sustret probablement per un empleat desaparescut d'aquelles oficines, el qui'ns cobrà a domicili, ab els rebuts sustrets, l'import dels drets y arbitris corresponents al dia 16 de setembre prop-passat, y que, per lo tant, dites cantitats no ingressaren, per lo que l'Administració's veya obligada a la formació del expedient reglamentari, suplicant als industrials que cedíssim els rebuts, pera unirlos al dit expedient.

Els industrials, creyent de bona fè que això no'ls causaria perjudici, y ab ànim d'aussiliar a l'Administració en la prova pera escatir els fets, accedirem a desprendrens d'aquells documents que'ns lliuraven de tota responsabilitat. ¡Ni may que ho haguessim fet! Als pochs dies reberem un requeriment del «Fiel» del Escorxador, donantnos 24 hores de temps pera ingressar l'import dels referits rebuts baix la amenassa de reclamarho per la vía d'apremi.

Suposàrem que la Comissió Municipal de Consums y Escorxadors compendría lo injust que resultaría que tornessim a pagar uns rebuts que ja sabíen ells que havíem satisfet, y a n'ella acudírem, rebentnos son president senyor Mir y Miró, qui'ns feu avinent que del fet n'havíen donat trasllat al Jutjat; que el «Fiel» del Escorxador havía ingressat l'import dels consabuts rebuts, y que ell, com advocat, ens aconsellava que paguessim altra volta (si bé creya que més endavant se'ns reintegraría), y que cas de que persistissim en no tornar a pagar, l'Agencia Executiva s'encarregaría d'embargarnos.

Foren inútils les rahons que li exposàrem pera que se'ns tronessin els rebuts que pagàrem, y's deixés en suspens tota acció fins a la resolució que donés el Tribunal en aquest assumpte y li mostràrem al senyor Mir y Miró varis rebuts d'aquesta classe firmats per diferentes persones que exerceixen diferents càrrechs en aquell Escorxador.

El senyor Mir y Miró no fa altra cosa que defensar a ultrança al «Fiel», únich responsable, en primer lloch per fiarse d'altres persones autorisantles a firmar rebuts que únicament ell degué firmar sempre, y en segón lloch, perque son càrrech porta aparellada la responsabilitat de la custodia de llibres, talonaris, segells, metàlich, etc.; aquest empleat, causant, per desidia, abandò, o per lo que sigui, continúa en son lloch, desde el qual li es permès requerirnos a la paga, autorisat pel senyor Mir y Miró, en perjudici d'industrials que no tenen cap culpa de que l'Administració de Consums vagi com và per obra y gracia del senyor Mir y Miró».

La cosa, com se veu, no pot ser més edificant, y dona una nova mostra de la mentalitat especial dels radicals, radicalment diferenta de la mentalitat dels administradors honrats.

Uns empleats enganyen a uns industrials que procedeixen ab absoluta bona fè, y els radicals, en compte de corregir y castigar als empleats, castiguen als industrials. El dia que aquesta gent arribi a desempenyar funcions de jutge, quan algú denunci que li han robat el rellotge, el ficaràn a la presó y potser encara l'obligaràn a indemnisar al lladre.

Els industrials expoliats faràn molt bé defensantse contra aquestes depredacions incalificables, y els altres industrials prenguin bona nota de com «treballa» l'incomparable administració lerrouxista.

Reunits els serenos, van acordar per majoría de vots donar la seva conformitat a la creació de 4 demarcacions noves.

Ha estat a saludar al alcalde nostre compatrici senyor Tresserra, regidor de Madrid, y ha parlat de la pròxima vinguda d'aquella Banda municipal.

Una comissió de propietaris afectats pel desviu de la Cequia Comtal ha estat a l'Alcaldía a lamentarse de que no s'hagués aprovat, a la sessió darrera, la proposició del senyor Serraclara, per lo molt que urgeix la neteja d'aquella riera, y pera anunciar que demà aniràn a parlar ab la comissió d'Ensanxe sore'l particular.

Convé no confondre les especies. Una cosa es el desviu y altra cosa es la neteja.

El desviu, per ser un assumpte complicat, no podía, sense temeritat manifesta, ser plantejat y resolt en un parell d'hores. Ab aquestes precipitacions es com se fan disbarats que després tothom censura.

La neteja, com ja vàrem dir, es cosa a que està obligada la Junta de la Cequia, y si no ho fà, medis suficients té'l governador civil pera ferli fer.

La comissió de Foment ha aprovat el projecte del senyor Carreras Candi, de posar al Museu exemplars de tots els distintius, insignies, escuts, botons, etc. dels uniformes que han usat y usin en lo successiu els dependents del municipi.

El dictàmen proposant la desaparició dels dipòsits domèstichs d'aigua potable, ha sofert un nou aplaçament de 8 díes més.

La comissió de Governació ha acordat publicar un anunci al «Butlletí Oficial» convocant als que's creguin ab dret pera ocupar la secretaría vacant a la tinencia del districte V, pera que presentin les instancies.

Sembla que's tracta de proveirla entre excedents de les tinencies dels ex-ajuntaments agregats.

Ha tornat del estiueig el senyor Lladó y Vallés.

Ahir va presidir la comissió d'Hisenda.

Sembla que la junta magna convocada per la Junta local de Reformes Socials pera tractar de la modificació dels tribunals industrials, que s'havía de celebrar a la Sala de Cent el 13 d'aquest mes, sufrirà un aplaçament en espera de que s'obrin les Corts.

Lo de Portugal

Revolta al Nort y festes al Mitgdia

Malgrat les negatives oficials
se creu que tot el Nort está en poder dels reyalistes
El plan dels monárquichs.—Cap a Oporto.
¿Hi haurà una capital de la Monarquía y una de la República?

¿Don Manuel a Portugal?

(PER TELEFON)

Telegrama xifrat

Madrid, 4, 9'15 nit.

En un telegrama xifrat, rebut aquesta tarda en el ministeri d'Estat, comunica'l marquès de Villalobar, nostre embaixador a Lisboa, que ignora lo que ocorre a Portugal, per la reserva que'l Govern guarda, però que induptablement passa quelcom, perque's nota molta agitació.

Optimismes dels monárquichs.

Vigo.—Entre'ls monàrquichs portuguesos refugiats en aquesta ciutat hi hà vivíssima inquietut y s'esperen ab fonda emoció noticies de l'aventura de Paiva Conceiro, que consideren certa.

Els personatges portuguesos se reuneixen cada día pera cambiar impresions, a falta de noticies concretes, y donen com a fet induptable que l'ex-capità, ja famós, ha conseguit en la seva incursió aixecar a son favor les ciutats de Chaves y Braga.

Encara que's mostren molt reservats, sembla que la conjura té'l seu plan ultimat y que aquest no es altre que aprofitar la bona disposició de tot el Nort de Portugal a favor de la Monarquía, pera arribar fins a Oporto, creyent que ja haurà pogut en Paiva Conceiro reclutar 30.000 homes que li permetin entrar vicioriós a la segona capital de Portugal y la més important ciutat del Nort.

Els conjurats creuen que'l plan se realisarà al peu de la lletra, perqua tenen en el seu poder nombrosos adhesions.

Un cop recuperat Oporto, els monàrquichs establiràn allí el seu quarter general, declarant a Oporto capital de la Monarquía.

Tot seguit s'iniciaràn les operacions militars pera prosseguir la campanya, tant pera afiançar la restauració en el Nort, com pera arribar fins a l'últim baluart de la República, apoderantse finalment de Lisboa.

Alguns portuguesos, entusiasmats ab les noticies que circulen del felís èxit que en els primers moments ha tingut en Paiva Conceiro, han declarat que a lo llarch de la frontera y en territori espanyol, desde La Guarda fins a Ayamonte, estaven preparats dos mil portuguesos monàrquichs pera entrar a Portugal quan se'ls donés ordres.

Entre'ls invasors que han entrat a Portugal per la provincia de Orense hi figura Homen Cristo (pare). El fill se troba en aquesta ciutat.

Lo que's diu

Madrid, 5, 12'30 matinada.

Aquesta nit se segueix parlant molt dels successos de Portugal.

S'han rebut a Madrid noticies que asseguren que en Paiva Conceiro ha entrat a Portugal al davant de nombrosos adictes.

Greus noticies

Badajoz.—Les noticies que's reben de la revolució portuguesa son contradictories; no obstant, sels reconeix gravetat.

Al ser trasladats els presos als castells desde'l creuer «Adamastor», grans grupus cridaven volent apedregarlos.

Les últimes noticies que's tenen del ex-capità Paiva Conceiro diuen que va entrar ahir al poble de Santa Ino, prop de Chaves, entaulantse una violenta lluita, resultant molts morts y ferits per abdúes parts.

Aquestes noticies les confirma també'l governador de Oporto.

La vigilancia es estretíssima.

S'ha ordenat que dos barcos de guerra marxin a Porto y desembarqui la seva tripulació.

Quasi tots els presos son sacerdots, als que's persegueix ab gran sanya.

El Govern ha publicat un manifest dirigit als portuguesos, advertintlos que hi hà 8.000 sacerdots, els quals, catequisant solament a tres individuus cada un, podrien formar en un moment donat un considerable exèrcit.

Els sacerdots son apressats pels matéixos populars sense cap intervenció de la força pública.

Ahir a Porto un grupu va intentar lynxar a varis sacerdots, evitantho forces d'infantería que hi acudiren.

Se sab que a Setúbel y altres nombrosos punts hi ha hagut desordres, desconeixentse detalls.

Se diu que en una de les columnes s'hi ha allistat com soldat don Miquel de Braganza, fill del pretendent don Miquel.

Dúes poblacions en poder dels reyalistes. — Apunt de pendre Oporto.—¿Ja's pot creure?

SMadrid, 5, 10 matí.

Santiago de Galicia.—Se diu que han entrat a Portugal 4.000 realistes, en dúes divisions, comanats per en Paiva Conceiro y el capità Camacho.

El primer porta 12 peces d'artillería, ab forces d'infantería y cavallería.

Ha près Braganza.

La guarnició del poble s'uní als realistes, recorrent els carrers victorejant al Rey y isaren la bandera monàrquica a l'Ajuntament.

A la divisió Camacho l'acompanya el príncep Francisco Joseph, fill del pretendent don Miquel de Braganza.

Entrà a Chaves després de lleugera resistencia.

La majoría de la guarnició, 3.000, se unií als monàrquichs y el reste fou desarmada.

Han marxat sobre Oporto, hont establiràn un Govern provisional.

Els realistes van molt bé equipats.

Les armes y municions les tingueren amagades a les provincies de Zamora y Salamanca.

Els cavalls els van comprar en diferents llochs d'aquestes provincies.

Lo que diu en Vasconcelhos

Madrid, 5, 2 tarda.

El senyor Vasconcelhos, acompanyat del senyor Relves, ha estat avuy en el ministeri de la Governació, però no ha pogut veure al ministre per estar aquest molt ocupat.

Els periodistes que's trobaven allí l han interrogat sobre'l moviment monàrquich a Portugal.

El senyor Vasconcelhos ha contestat:

—Es increible lo que's diu: el Govern espanyol no sab rès; el português tampoch sab rès; y no obstant els vehins de Santiago y Pontevedra estàn enterats de tot y conten ab nombrosos detalls el suposat moviment.

¿Don Manuel a Portugal?

Madrid, 5, 4'15 tarda.

Segons informes dels monàrquichs portuguesos residents a Madrid, el Rey don Manuel estarà dintre de pochs díes en territori de Portugal.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Rectificacions oficioses

París, 4, 9'52 nit.

La Legació de Portugal a París desmenteix formalment els rumors d'invasió monàrquica a Portugal y de proclamació de la Monarquía en varies localitats lusitanes.

Afirma la Legació portuguesa que la tranquilitat es completa en tot el país.

Festes a Lisboa

Lisboa, 4, 9 nit.

Avuy Lisboa està de festa, ab motiu del primer aniversari de la República.

Han vingut molts forasters, sobre tot d'aquesta provincia.

S'ha celebrat sense incidents la revista militar.

El president de la República y els ministres han sigut aclamats.

Tranquilitat a Porto

Porto, 5, 10'40 matí.

Segueixen les detencions de suposats conspiradors monàrquichs, aixís com els registres domiciliaris y les expulsions.

Ha sigut decretada la llibertat de alguns dels detinguts, per no resultar càrrechs contra ells.

Regna tranquilitat completa a Porto, ahont se celebren festes per l'aniversari de la República.

Han arribat, procedents de Lisboa, pera assistir a les festes de Porto, els ministres de Foment y Hisenda, essent rebuts per la municipalitat y nombrós públich, que'ls ha aplaudit.

Noticies de Lisboa

Lisboa, 5, 12'48 tarda.

Segueix desenrotllantse'l programa de festes en commemoració del aniversari de la República.

La tranquilitat a la capital es absoluta.

S'han registrat varies manifestacions d'adhesió a la República.

S'ha publicat un Decret disposant que els condemnats podràn presentar instancies en súplia deo que'ls sigui commutada la pena.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Impresions tranquilisadores.

Madrid, 4, 9'15 nit.

Melilla.—De la harca no's tenen noticies concretes, car les que's reben no poden ser més contradictories.

Les més verossímils de totes elles aseguren que'l Mizian regressa a les proximitats de Fez ab alguns contingents.

Se dedueix això dels darrers fets ocorreguts, com les descàrregues d'aquests díes, reveladores de que'ls kabilenys ens dediquen els seus darrers saludos.

També se considera com fonament de la noticia de referencia el fet de que'ls Benisaid, kàbila situada a una y altra vora del Quert, tracten de concertar la pau.

Els Benisaid han estat en aquesta ocasió víctimes de la harca que caigué sobre'ls aduars d'aquella kàbila saquejantlos y emportantse útils y bestiar.

Igual criteri sembla sustentar el kaid Amar de M'Italza.

En Ferrán Weyler

Madrid, 5, 12'30 matinada.

Diu «La Correspondencia de España»:

El director general dels Registres, don Ferràn Weyler, ha dit que'l dissapte sortirà cap a Melilla en comissió.

Ha manifestat que era'l seu propòsit passar a l'Africa algun temps, y que pera realisarho va presentar la dimissió, que'l ministre de Gracia y Justicia no va acceptar, servintse autorisarlo pera anar en comissió.

—¿Quina es la finalitat del seu viatge?—li ha preguntat un dels molts companys;—y ha contestat:

—Bàtrem, si hi hà ocasió pera això.

El senyor Weyler està pròxim al ascens en sa carrera militar.

Paria un africanista

Càdiz.—Procedent de Alhucemas, Melilla y Ceuta, ha arribat l'africanista Emili Bonegui.

Ha dit que la guerra actual no ha sigut espontania, sinó promoguda y que acabarà aviat.

Tots saben allí tot lo que passa a Espanya, les vagues, els mitings contra la guerra, etc., etc.

L'haverse solucionat la situació interior d'Espanya ab rapidesa y energía, aixís com el patriotisme de nostres soldats, ha desconcertat els plans dels moros.

A Melilla, militars y marins rivalisen en entusiasme.

Pera la prosperitat d'Espanya a la Africa es precís pendre abans la badía de Alhucemas—segueix dient el senyor Bonegui—no sols en interés nostre, sinó pera poder defensar als moros adictes a Espanya, els quals se troben en situació difícil, acosats pels rifenys enemichs y pels francesos.

Cal rompre llances contra Franssa.

De Melilla

Melilla. — Desde'ls campaments del Quert s'han vist al lluny nombroses mules carregades de mercaderies ab direcció al lloch en que s'aixeca'l vivac dels moros rebelds.

Se creu que porten menjar pera la cavallería.

Consta'l campament de 50 jaimas y 15 grans tendes de campanya de forma cónica.

Les darreres noticies que's tenen del camp rebeld afirmen que'l kaid Amar Talsa ha abandonat la jarca.

Sobre una subasta

Tànger. — El 23 del corrent va a procedirse a Tetuàn a la subasta dels bens del Maghzen que administra la Direcció del Deute públich.

Alguns espanyols que's proposaven pendre part en la subasta, se mostren molt disgustats davant del procediment adoptat per la Delegació del Deute que com es sabut, es francesa, pera fer lo que vulgui y adjudicar l'arrendament a qui li plagui.

Aquest procediment consisticix en obligar als licitadors a suscriure en el moment de presentar ses propostes, la següent clàusula, que traduida literalment, diu: «Reconech per la present a l'administració de la Intervenció del Deute el dret de no pendre en compte la meva oferta, encara que sigui la més elevada y de procedir a una nova subasta sense altre dret pera mí que el de recullir la fiança provisional entregada.»

Urgeix que pel Govern espanyol se protesti contra tan arbitraria exigencia.

Pera que's vegi ben clar el propòsit perseguit, obertament hostil als espanyols, n'hi haurà prou ab saber que essent espanyol l'interventor del Deute a Tetuàn, sos quefes jeràrquichs francesos l'han obligat a demanar una llicencia que disfrutarà en el mateix Tetuàn, de manera que'l día 23, es a dir, el de la subasta, el substituirà un francès.

Lo que diu en Barroso

Madrid, 5, 2 tarda.

Preguntat el senyor Barroso sobre'l viatge del general Luque a Melilla y sobre la certesa d'un suposat avenç sobre Alhucemas, ha dit que no hi hà res d'això.

No sé si'l general Luque estimarà oportú fer alguna petita operació, però res hi hà en concret ara sobre l'avenç a Alhucemas.

El viatge a Melilla ha tingut per exclusiu objecte fer càrrech de tot allò, pera abarcar el problema y informar minuciosament al Govern.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Impresions de la prempsa

París, 5, 10'45 matí.

Alguns diaris esperen que'l divendres podrà ésser firmat l'acort franch-alemany respecte del Marroch; però consideren que la «entente» no serà definitiva fins que s'hagi arribat a un acort sobre la qüestió del Congo, preveyent que aquesta part de les negociacions donarà lloch a dificultats, perque la situació s'ha modificat molt desde'l mes d'agost.

Reserva.-Aplassament

París, 5, 2'26 tarda.

El Consell de ministres celebrat aquest matí s'ha ocupat exclusivament de qüestions administratives.

El ministre de Negocis Extrangers guarda impenetrable reserva sobre l'estat de les negociacions franch-alemanyes.

El Consell de ministres anunciat pera demà, pera tractar d'aquesta qüestió, ha sigut aplaçat fins al dissapte.

Sembla que es necessaria una nova entrevista de MM. Cambon y Kiderlen-Waechter.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir va ploure desde Galicia a Austria per causa del centre tempestuós arribat a les costes de la Gironda. També va ploure desde les costes de Catalunya y Pirineu fins al nort d'Italia. Les immenses montanyes de núvols cumulars que vogaven desde'l Pirineu al golf de Gènova, al arribar a mitja nit van esbandirse ab trons y xafagades fins a la vora del mar y sense penetrar al interior de Catalunya.

Per la pluja d'Alacant y Balears suposo que va actuar l'estat tormentós del Mediterrani inferior y Marroch, sense que pugui comprovar els seus efectes a Italia, Algeria y Marroch per manca dels telegrames.

Avuy encara voguen sobre'l Pirineu català y Roselló cap als golfs de Lió y Gènova grans masses de núvols cumulars, per qual mecanisme son probables ruixades solitaries, empró sense pendre un caràcter general de plujes, presentantse demà el mateix temps en aquelles regions.

Demà actuarà una línia plujosa desde Galicia a França, persistint el regisme tempestuós del Atlàntich cap al Mediterrani meridional.

Com ahir y avuy no plourà demà en el reste d'Espanya.

D. PUIG.

Teatres

CATALA

A la Agrupació Tannhäuser el propvinent diumenge, a la nit, s'hi donarà una representació de la comedia den Pompeu Crehuet «Flors y Violes» ab assistencia del seu autor.

Acabarà la festa ab la representació del drama den Pere Mombrú «Tempesta», dirigit pel seu autor.

Lo de Trípoli

La guerra italo-turca

¿La ciutat de Trípoli rendida?—¿Segueix el bombeig?
Reunió a Paris del Consell interparlamentari.
El nou Gabinet turch.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

El Parlament turch

París, 4, 8'10 nit.

«Le Temps» publica un despatx de Contantinopla dient que s'ha avençat la reunió del Parlament turch.

S'obrirà el dia 7 d'aquest mes.

¿Rendició? - A Benghazi

París, 4, 8'17 nit.

Els diaris publiquen despatxos de Roma dient que aquest matí, quan els barcos italians se disposaven a rependre el bombeig de Trípoli, el Palau del Govern y les fortaleses han issat simultaniament bandera blanca.

Afegeixen els telegrames de referencia que s'han entaulat negociacions pera la rendició.

Se diu que'ls navilis italians han començat el bombeig de Benghazi.

Temporals.-Episodi naval

París, 4, 8'30 nit.

Constantinopla. — Han començat a Trípoli els temporals, molt freqüents en aquesta época.

En sa conseqüencia se creu que'ls italians acelararàn les operacions navals.

—Els diaris d'aquesta capital refereixen que un navili italià ha destruit, prop de Hodeida, un vapor turch.

Un torpiller otomà ha lograt arribar a Hodeida, desde ahont ha canonejat al vaixell italià, causantli averies.

Expedicionaris italians

París, 4, 8'57 nit.

Gènova. — Ha sarpat el vapor «Amèrica», conduint 1.200 soldats italians y gran cantitat d'aprovisionaments.

Una gran gentada ha aclamat a les tropes expedicionaries, donantse entusiastes visques a Italia y al Rey.

Fet descomptat

París, 4, 9'16 nit.

Roma. — El lacònich telegrama oficial anunciant el començament del bombeig de Trípoli no ha produit gran impresió, per lo previst.

Segueix el bombeig

París, 4, 9'52 nit.

Roma. — aquest matí s'ha repès el bombeig de Trípoli, ab l'objecte de destruir completament les bateries de la plaça.

A les sis de la tarda no s'havía rebut a Roma cap noticia que confirmés la rendició de Trípoli.

L'actitut de Turquía

París, 4, 10'50 nit.

Constantinopla.—Se desmenteix que s'hagin entaulat negociacions, en cap forma, pera acabar el conflicte italo turch.

El Govern Otomà, absolutament decidit a la resistencia, adoptarà immediatament una serie de mides contra'ls italians residents a Turquía, organisarà la guerra econòmica contra Italia y demanarà a les potencies que intervinguin prop dels Estats Balkànichs a favor del manteniment de la pau.

Pera la pau

París, 4, 11'10 nit.

Avuy s'ha reunit a París el Consell de la Unió Interparlamentaria, ab assistencia de representants de gran nombre de nacions, entre ellos Espanya.

El Consell, després de deliberar sobre la guerra italo-turca, ha aprovat una moció lamentant que s'hagi tingut tan poch en compte l'esperit de pau y de justicia que va animar els dos Congresos de La Haya, y que la rapidesa de la declaració de guerra hagi evitat la possibilitat d'una inteligencia o d'una intervenció, y afegint que'l Consell espera que l'acció internacional, imposada per les Convencions de La Haya, podrà conseguir el prompte restabliment de la pau.

Els delegats italians s'han abstingut.

El ministeri turch

París, 4, 11'21 nit.

Constantinopla. — Un decret imperial aprova la constitució del nou Gabinet, que presidirà Saïd-Pachà, ab el general Hourchid en el ministeri de Marina y en Djalal en el del Interior.

La cartera de Negocis extrangers ha sigut oferta a n'en Rechid, embaixador de Turquía a Viena.

Els ministres de Guerra, Hisenda y Instrucció y el «Cheikulislam» son els mateixos del anterior Gabinet.

El bombeig. - Preparant el desembarch

París, 5, 10'18 matí.

«Le Petit Parisien» publica un despatx de Trípoli, de procedencia anglesa, referint detalls dels bombeigs d'abans de ahir y ahir.

D'aquesta referencia resulta que ahir matí, estant en runes els forts de Trípoli, els turchs varen transportar les peces d'artillería a les series properes a la ciutat, pera contestar desde allí als fochs dels vaixells italians.

Els «Schraphnels» italians varen dispersar als turchs, que fugiren en totes direccions.

Aviat va aparèixer bandera blanca a Trípoli.

Els italians se preparen pera desembarcarhi 4.000 homes.

Al Mar Egeu

París, 5, 11'45 matí.

Constantinopla.—Corre'l rumor de que s'ha sentit foch de canó prop de la illa Samothraki, al Mar Egeu, ahont ahir se vegeren navilis italians.

Se tracta probablement del bombeig dels vaixells italians contra'ls barcos de guerra turchs que's trobaven en aquells paratges.

Bombeig y evaquació.—Per ara no hi há capitulació.

París, 5, 12'15 tarda.

Trípoli, 5.—Ahir matí el bombeig va desmantelar les bateries exteriors Sultana y Hamidie.

Dos oficials del «Garibaldi» varen penetrar en la bateria Hamidie, emportantsen els turchs els obturadors dels canons.

Fins al present no hi hà hagut cap oferta de capitulació

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Sinistre ferroviari

París, 4, 8'56 nit.

Nantes. — Anit, a les 8'30, varen topar dos trens de mercaderies a la línia de Chateaubriand a Saint-Nazaire, resultant morts 4 empleats.

Vaga solucionada

París, 4, 9'12 nit.

Londres. — Ha quedat solucionada la vaga de carrilaires d'Irlanda.

Sublevació

París, 4, 9'28 nit.

Londres. — Comuniquen de Simla que s'han produit nous alçaments de les tribus.

Aquestes amenacen la població de Chiraz, tementse que sigui atacat el consulat britànich.

Vaga a Xile

París, 4, 10'20 nit.

Santiago de Xile.—Estan paralisades desde ahir 88 línies de tranvíes elèctrichs, a causa de la vaga, que segueix pacífica.

Les autoritats fan gestions ab les companyíes y la comissió de la vaga, pera procurar la solució del conflicte que tants perjudicis ocasiona.

D'espectacles

SALA IMPERI.—En vista del èxit que cada dia obtenen les visions musicals «L'Escarment» y «La Pomera», la empresa fa saber que les sessions de la tarda començaràn a les cinch en punt. També anuncia pera avuy, dijous, a la nit, l'estrena de «La Baronesa del lliri groch» que alternant ab una visió musical farà que'ls espectacles de nit siguin més interessants pera'l públich gran. Les nits dels dijous seràn díes de moda, per lo que ja s'ha obert un abonament especial a preus molt reduits.

Govern civil

Visites

Han visitat al governador interí, senyor Die, el senyor Salvatella, secretari de la Societat de Mecànichs y Metalaris, y l'alcalde de Premià.

Salutacions

El senyor Die ha estat, aquest matí, a saludar al general Weyler, y se proposava aquesta tarda cumplimentar al senyor Serraclara.

La Banda Municipal de Madrid a Barcelona.

El regidor madrileny senyor Trassera ha estat aquest matí a saludar al governador interí senyor Die.

Dit senyor es el regidor comissionat pera gestionar la vinguda a Barcelona, a fi del mes vinent, de la Banda municipal de Madrid.

Telegrama del ministre

El ministre de la Governació ha enviat al governador un telegrama, que ordena's reprodueixi en la ordre del día, felicitant als cossos de vigilancia y seguretat pel seu comportament durant els darrers successos.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 5 octubre.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi próxim	83 50	83'47	83 47 d.
A. F.-C. N. Esp.ª fi próxim...	91 45	91'40	91'45 d.
» Alacant fi próxim....	90'70	»	90'70 o.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	8'75	per 100
Isabel	11'75	»
Unces y mitjes unces	8'75	»
Quarts d'unça	8'25	»
Octaus y 1-16 d'unça	6'75	»
Franchs	8'85	»
Lliures	27'24	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. o'30 % dany.	
Londres 90 dies	27'38 d.
» xech	27'58 p.
París xech	9'40 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes	83 375	83'50	83'475	83'50
» » diat. s. A	84'05	84'20	»	»
» » » » B	84'20	»	»	»
» » » » C.	84'35	»	»	»
» » » » D.	84'	»	»	»
Amble. 5 % diat. s. A.	101 55	»	»	»
» » » » B.	101'45	»	»	»
» » » » C.	101'40	»	»	»
» » » » E	101'30	»	»	»
Emp. Ml. 1906, series A., B y C (4 ½ %)	93'15	»	93'	92'85
Emp. Ml. 1907, serie D (4 ½ %)	»	»	92'75	93'25
Emp. Ml. Bonos Ref. 1908 (4 ½ %)	91'85	92'	91'85	92'
Emp. Diput. Provl. (4 ½ %)	98 25	»	98'50	99'
F. de Melilla y Xafarines (6 %)		»	104'50	105'

Obligacions comptat

Cambi anterior.		Queda Diner	Queda Paper
96'	Villalba a Seg. (4 %)	96'	96'50
95'	» especials Almansa, Valencia y Tarragona	95'	95'50
95'	» Osca, Fr.ª y altres línies (4 %) 14 150,000	95	95'50
81'50	» mines S. Joan Abadesas garantides, N. (5 %)	81'50	82'
58'25	T. B. França (3 ½ %)	58 25	58'50
104'25	M. Z. A., Ariza, s. A (5 %)	104'25	104'75
101'	» Serie B (4 ½ %) 150,000	101'25	101'75
95 50	Serie C (4 %) 150,000	95'50	96'
56	Reus R. (2 ½ %)	56'	56'50
68'	A., V. y T. [illegible] (3 %)	68'	68'50
77'75	» » [illegible] (3 %)	77'75	78'25
44'50	M. Z. O. y Vigo [illegible]	44'50	45'
75'25	[illegible] (3 %)	75'25	75'75
104'	M. a C. P. [illegible] (5 %)	104'	104'50
85'	M. a C. P. [illegible] (5 %)	85'	85'50
106'	Vasco-Ast., [illegible] (5 %)	106	107'
	» » [illegible] (5 %)	»	»
83'50	Olot a Girona (5 %)	83'50	84'
97'	C.ª Gral. de Tranvies (5 %)	97'	97'50
97'	C.ª Tranv. B. Anglesa (5 %)	97'	97'50
103'50	C.ª Barna. d'Ele. (5 %)	103'50	104'
94'50	C.ª Barna. d'Ele. (4 %)	94 50	95'
92'50	C.ª Trasatlàntica (5 %)	92 50	93'
71 50	Stat. G. d'Aigues B.ª (5 %)	71 50	72'
93,50	» » » » (4 %)	93 50	94'
99'50	C.ª Gral. Tab. Filip. (5 ½ %)	100'50	100'
95'	C.ª Asfalts Asland pref.	95'	95'50
102'75	Port de Tarragona.—Serie A.	102'75	103'25
91'25	Comunitat de Regants de l'Ebre. Bonos pref. (4 %)	91'25	91'75
»	C. Durin.—Cas. Monier (5 %)	96'75	97'25
96'25	C.ª Coxes. y Auto (5 %)	96'25	96'75
97 75	Siemens Schuckert», Industria Elèctrica	97'75	98'25
103'75	Stat. Valenciana d'Electric.	103'75	104'25
91'25	Navegació y Industria	91'25	91'75

Accions fi mes

18'80	» Med.ª Zam. y Orense a Vigo.	18'70	18'75
91'55	F. C. Nort d'Espanya	91'35	91'40
90'85	» Madrid a Saraz. y Alacant	90'60	90'65

Accions comptat

102'	Penins. Telefons, pref. 2.001 a 62,000 — 102'	102'	102'50

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'41

4 per 100 Interior comptat	83'50
4 per 100 fi de mes	83'52
Amortisable 5 per 100	101'20
Banch d'Espanya	448'
Arrendataria de Tabachs	»
Societat General Sucrera—Obligacions	78'50
» » Acc. preferides	48'75
» » » ordinaries	»
Franchs	»
Lliures	27'48
Banch Espanyol Rio de la Plata	484'

Darrera hora

Telegrama de les 4'32

4 per 100 Interior fi mes	83'50

Borsa de Paris

Telegrama de les 3'25

4 per 100 Exterior	91 50
Accions Nort d'Espanya	394'
Alacant	391
Ferro-carrils Andalusos	242'
Banch Espanyol de Rio de la Plata	443'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	83'45	83'46	83'45 p.
A. F.-C. N. Esp.ª fi de mes	91 15	91'30	91'15 o.
Alacant fi de mes	90'50	90 65	90'50 p.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	105'78
» » Baltimore	98
» » Chesapeake	80'75
» » Union Pacific	173'88
» » Missouri Kansas	29'
Trust del Acer	75'75

Borsa de Londres

	Londres 5
Consolidat anglès 2½ %	77'58

Uruguay 3 ½ %	76'87
Renda japonesa 4	90'18
» russa 5 %	104'75
Venezuela 3 %	59'
Colombia 3 %	49'62
Sant Salvador 6 %	96'75

Les sessions d'avuy

Tanca aquest matí el Borsí: Interior 83'47 d., Norts 91'45 d. y Alacants 90'70, operacions.

De la tanca d'ahir a les cinch a n'aquesta se pert 0'07 d'Interior, 0'05 de Norts y 0'15 d'Alacants.

= Aquesta tarda, abans d'obrir, m'entero que a Madrid, al Banch, s'han fet Plates a 485 y Interior a 83'50.

De Borsa, després, se'ns envía: 83'45, 47, 50, 45, 50 y 55.

Aquí obre l'Interior a 83'45, cau a 37, puja a 48 y tanca ab paper a 83'47.

París envía: Exterior 92'50, 92'75 y 91'50, CUPO TALLAT, Norts 395, 396 ½ y 394, Alacants 393, 394 y 392, Andalusos 243 y 242 y Plates 444 y 443.

Aquí s'obre de Norts a 91'30, se cau a 20, se puja a 40 y se tanca a 91'35 diner.

D'Alacants s'obre a 90'60, se fà 55, se puja a 65 y se tanca ab diner a 90'60.

Se cotisen de tanca: Orenses a 18'70, y Colonials a 64.

Municipis, comptat, 93'12

Reforma: 91'87 a 92.

De les demés obligacions s'opera: Segovies 96; Frances 58'37; cantitats petites 58'25; Alacants B. 101'50; C. 95'75 a 96; Almanses adherides 78'25; Urgells 79'25 a 79'50 y Carbons Berga 93'25.

Franchs 9'30. Resten a 9'20. Lliures 27'50.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 83'45 p., Norts 91'15 op. y Alacants 90'50 diner.

De la tanca del matí a n'aquesta se pert 0'02 d'Interior, 0'30 de Norts y 0'20 d'Alacants.

Coneixem de Madrid: Tabacalera 301 ½, Plates 485, Franchs 9'05, Lliures 27'42 y DARRER de Renda 83'50.

París tanca: Exterior EX-CUPO 91'50, Norts 394, Alacants 391, Andalusos 242 y Plates 443.

Es 3 franchs menys de Norts y Alacants y 2 d'Andalusos y Plates.

La paritat ab franchs a 9'10 demostra que estem de Norts 0'67 sobre cambi, y d'Alacants 0'71. Els Andalusos surten a 52'80 y a 96'66 les Plates. Els Andalusos aquí han fet a Borsa 53.

Tanquen a París les Rendes: Francesa 94, 0'15 menys; Russa del 906, 104'25, 0'60 menys y del 909, 100'15, 0'30 menys.

Les Mines perden: 23 franchs Rio Tinto, 1.525, y 1 de Beers y Rand-mines 446 y 177, respectivament.

= A n'en Boada li diuen de París: «Flaixetat per política. Rumors de cupó de 20 xelins de Rio Tinto.

Rebley.

Musicals

«El comte l'Arnau», del mestre Pedrell

La comissió que, composta per en Lluis Millet, en D. Mas y Serracant y en Cristòfol Taltabull, s'encarrega, pera contribuir al grandiós homenatge que la ciutat de Tortosa prepara al mestre Pedrell, de la publicació de la seva darrera obra poema den Maragall «El Comte Arnau», ha portat ja a cap la seva missió. Dintre 20 o 25 díes, coincidint ab les festes de Tortosa, sortirà a la llum la magnífica edició de la esmentada obra, formant un volum de prop de 270 planes esmeradament gravades y impreses.

La publicació s'ha fet per medi d'adhesions, en quals llistes, que aniràn estampades a la partitura, hi figuren les eminencies del món musical, al costat d'un gran nombre d'entusiastes del mestre Pedrell, que han volgut honorarlo contribuint a dita publicació.

Les llistes se tancaràn el día 15 del corrent. Fins aquesta data els qui desitgin adherirse poden ferho a qualsevol dels magatzems de música de Barcelona.

El «Parsifal» a Barcelona

El nostre paisà, l'eminent tenor Viñas, està estudiant «Parsifal», la gran òpera que corona l'obra musical den Wagner y que's representarà al Liceu de Barcelona tantost acabi el privilegi del Teatre de Bayreuth que serà en 1913.

La llegenda del Sant Graal que alguns suposen pirinenca y de la qual l'Orfeó Català'ns n'ha fet sentir alguns fragments, se cantarà en el nostre gran Teatre y en aquesta tasca hi tindrà una part principalíssima l'entusiasta y fervorós wagnerista y catalanista, el nostre bon amich Joaquim Pena.

Aviat començaràn els treballs preparatoris pera que la execució sigui digna de l'obra y de l'anomenada de la nostra terra.

S'ha reunit pera constituirse la Comissió executiva del Homenatge a l'Enrich Morera.

La data del Homenatge se senyalà pera'l día 15 dels corrents, haventse parlat en principi d'una audició de sardanes a la plaça de Catalunya, d'un gran festival a Belles Arts y d'un banquet popular.

Els reunits se distribuiren entre ells la tasca a realisar, haventse acordat reunirse sovint pera pendre'ls acorts convenients al major èxit del Homenatge.

Demà, a dos quarts de nou de la nit, se celebrarà un àpat en obsequi del tenor don Ramón Escuder, en el Casino «El Nuevo Porvenir».

Aquest banquet es motivat pel debut del expressat tenor.

La Comissió organisadora del Homenatge a l'Enrich Morera, ha publicat la següent crida:

«Catalunya Nova», creada y impulsada per l'Enrich Morera, ha iniciat l'idea de tributar a n'aquest eximi mestre, ab motiu de la seva tornada d'América, un Homenatge popular, a n'el qual ajuntin els seus esforços y donin els llurs entusiasmes totes les classes socials del nostre poble, tota la gent d'aquesta Catalunya tan estimada, tan enaltida pel mestre Morera.

Però «Catalunya Nova» no ha volgut organisar per si sola aquest acte d'amor envers el seu fundador y mestre: ha volgut que al seu costat formessin totes les forces culturals y artístiques de Barcelona, darrera les quals seguiràn sens dubte, les de la nostra estimada Catalunya.

Tots els qui, a Barcelona, tenen alguna força en el mon de l'art, han respost a la crida que'ls ha fet «Catalunya Nova», y avuy ja no es sols aquesta entitat, sinó totes les entitats al peu inscrites, qui demanen l'adhesió y el concurs del poble de Catalunya a l'Homenatge a l'Enrich Morera.

Catalans: la Comissió executiva de l'Homenatge us crida a tots a cooperar y a portar el vostre esforç a n'aquest acte de gratitut quo pensem tributar a l'eminent compositor. Ell es la personificació més genuina de la nostra raça, forta y artista, treballadora y abnegada; ell es l'artista que ha passejat pel mon, triomfant, el nom de la nostra patria; ell es qui ha portat ab el seu geni, l'esperit del nostre poble a travers de la mar.

Avuy torna a la nostra terra, després de tant temps d'haverla anyorada; sigui, donchs, Barcelona, la que'l reb ab els braços oberts, oferintli'l pà y l'aigua de la patria, que en Morera vé a buscar entre nosaltres.

Barcelonins, catalans: Aquesta Comissió us demana'l vostre braç, la vostra voluntat, el vostre entusiasme, per teixir una corona de llorer pera la testa de l'Enrich Morera.

Vicens Visay, per «Catalunya Nova»; Xavier Gambús, per la Prempsa local adherida a l'Homenatge; Baldomer Gili y Roig, per Círcol Artístich; Joaquim Delclós, pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Industria; P. Mota, per l'Associació Euterpense de Chors den Clavé; Joseph Serrat, pels Orfeons; Rafel Losada, pel Sindicat Musical de Catalunya; Jaume Martí, per l'Associació d'Artistes Lírichs y Dramàtichs; Ateneu Barcelonì, pels Ateneus de Barcelona.

Nota. — Fins el día 12 d'octubre's rebràn adhesions a la Secretaría de «Catalunya Nova», Sant Ximplici, 6, segon.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La inscripció de l'infanta

Madrid, 4, 9'15 nit.

A mitgdía s'ha verificat al Palau de la Cuesta de la Vega l'acte d'inscriure en el Registre Civil de persones reyals a la filla de la infanta María Teresa.

La cerimonia s'ha celebrat en presencia del infant don Ferràn y han actuat com testimonis les persones que indicàvem ahir, inscribintse a la infanta ab els noms que també indicàvem.

El president del Consell, com ministre de Gracia y Justicia en funcions de jutge municipal ha donat lectura de l'acta que ha sigut firmada pels testimonis y el director general dels Registres, don Ferràn Weyler, en funcions de secretari.

Tant la infanta donya María Teresa com la infanteta se troben perfectament.

El dissapte arribarà a Madrid la infanta donya Pau, acompanyada de la princesa Pilar, no fixantse fins allavors la data del bateig.

Les Reines donya Victoria y donya María Cristina han estat a visitar a la infanta donya María Teresa.

La dida de la infanta arribarà el dissapte, de Torrelavega.

Cap a Roma

Aquesta nit surt cap a Roma el director de la Escola d'Arquitectura, don Ricardo Velazquez, nomenat delegat del Govern espanyol en el Congrés d'Arquitectes.

Visites al president

El quefe del Govern ha passat tota la tarda en son despatx oficial, hont ha rebut varies visites ,entre elles la del ministre de la Governació y la del subsecretari de Guerra.

A la normalitat

El minsitre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que s'havíen restablert les conferencies telefòniques ab Valencia.

Aviat se restabliràn també ab Bilbao, perque aquesta tarda s'ha celebrat a la capital de Vizcaya una reunió d'autoritats pera acordar l'aixecament del estat de siti.

Tornada de tropes

S'han donat ordres pera que tornin a Madrid els batallons de caçadors de Las Navas y Arapiles que sortiren cap a Alcira y Gijón y les dues companyies del regiment de Wad-Ràs que son a Santander.

Detenció

Segons noticies oficials de Oviedo ha sigut detingut un obrer acusat d'haver posat un cartutxo de dinamita en les oficines de la mina Baltasara, a Mieres.

Lo del Congrés de Arquitectes.

Madrid, 5, 12'30 matinada.

Segons sembla despendres d'informes particulars, quan el Govern italià va fer la invitació al espanyol pera que designés, si ho creya oportú, el nomenament d'un representant en el Congrés d'Arquitectes que s'ha de celebrar a Roma, la invitació va passar, tot just rebuda en el ministeri d'Instrucció pública, al negociat corresponent, ahont se va esgarriar.

Al conèixes avuy lo ocorregut en la obertura del Congrés a Roma, s'ha notat el descuit y immediatament s'ha firmat el nomenament del senyor Velazquez, qui aquesta nit ha sortit cap a Roma.

Per lo que afecta a la Societat d'Arquitectes espanyols, es injust el càrrech que se li dirigeix en el telegrama de Roma, perque la seva Junta Directiva està formada per homes d'idees polítiques oposades, y la Societat no té cap fi polítich.

Mort d'un ex-ministre

Ha mort a Olmedo l'ex-ministre de Gracia y Justicia marqués de Teverga.

Vaga solucionada

El governador de Murcia comunica que ha terminat la vaga d'obreres de la fàbrica de seda, previa una transacció que'ls assegura millores pera'l porvenir.

La guardia civil concentrada ab motiu d'aquesta vaga ha tornat als seus llochs.

Els camins vehinals

En el saló gran del ministeri de Foment se reuniràn durant tres díes, comensant demà, y en virtut d'una reyal ordre del ministre, els enginyers quefes de camins de totes les provincies, excepte els de Guipúzcoa y Navarra, pera tractar de la organisació dels estudis de projectes de camins vehinals, y facilitats que procedeix donar segons els elements ab que compta cada provincia pera verificar els estudis ràpidament, sense prescindir de quant exigeix el formulari aprovat, y aclarar duptes que hagin sorgit en l'estudi de les proposicions presentades al concurs.

L'últim día presidirà la reunió el ministre.

Obres públiques a Canaries.

El senyor Gasset ha manat lliurar a la quefatura d'Obres públiques de Canaria la cantitat de 173,000 pessetes, pera que immediatament comensin els treballs pera la construcció d'una carretera en la illa de Hierro.

L'infant Jaume

Se nega que l'infant don Jaume hagi sofert a Friburg cap operació, perque tal nom no mereix el senzill rentat de la farinx.

En l'actualitat se li estàn fent aplicacions elèctriques, y el resultat es tan satisfactori que l'infant desperta de profont son ab sols cridarlo.

L'infant arribarà a Madrid el día 20 del actual.

Defunció

La comtesa viuda de Torre-Marín, de 80 anys d'edat, ha sigut trobada avuy morta al llit.

El metge de la casa de socors ha certificat que ha mort de mort natural.

No obstant hi intervé el jutjat.

La comtesa vivia sola ab uns criats.

Lo que diu "La Epoca"

«La Epoca», responent a la extranyesa que ha causat la seva campanya respecte a la política del senyor Canalejas, no comprén tal extranyesa y diu que sa actitut no pot ser més lògica.

Nosaltres al venir al poder el senyor Canalejas créyem que'ls enemichs de la Constitució trobaren en un enèrgich frè; però ens equivocarem llastimosament; hi hagué moments en que'l senyor Canalejas va fer bo al senyor Moret, les debilitats del qual foren ben manifestes ab certs elements, y, es clar, nosaltres hem tingut de fer contra el senyor Canalejas una campanya de la major vehemencia, encara que dintre sempre d'aquells respectes que ell mereix y que son en aquesta casa la tradició y l'ambient; però aquella política va tenir el seu fracàs y el senyor Canalejas s'ha sentit home d'Estat, posantse a l'altura de la seva obligació.

No es el filosop que fuig a plorar el fracàs de la seva filosofía; es el governant que s'aplica a governar com l'interés públich li imposa.

Y ¿què haviem de fer nosaltres?

Estar al seu costat en tot lo que signifiqui mantenir la Constitució.

El discurs den Canalejas

El «Diario Universal» ocupantse del rebombori que ha produit el discurs pronunciat pel senyor Canalejas en el banquet celebrat en el ministeri d'Instrucció pública, ho califica de confusió de idees lamentabilíssima, que a ningú pot aprofitar y sí pot ser altament funest pera la patria.

El senyor Canalejas ni vol ni pot desitjar la conquista del Marroch, com no vol la guerra; però no pot deixar de fer present que Espanya no està disposada a deixar que ningú atenti al més mínim de sos drets, perque està sempre disposat a cumplir el més penós de sos devers.

Crédits extraordinaris

El Consell d'Estat ha aprovat per unanimitat els següents dictamens:

Concessió de varis suplements de crèdit al presupost de Guerra, importants 25.007.269 pessetes, pera diverses atencions.

Suplement de crèdit al presupost de Marina per 600.0000 pessetes, y crèdits importants 1.619.600 pessetes pera diversos serveys.

Crèdit al presupost de Foment de pessetes 688.552 per exercicis tancats.

Obertura d'un crèdit de 152.080 pessetes al presupost de Guerra per venda de material inútil.

Han quedat pendents, segons se diu, algums expedients d'escàs interès.

Els senyors Rodríguez Sampedro, Linares, Suárez Inclán, Reverter, Villanueva y altres han declarat que estàn disposats a facilitar al Govern tots els recursos que siguin necessaris y sense cap limitació pera gastos de guerra, alteració d'ordre públich o epidemia degudament declarada, però que en tot moment se deuen ajustar els informes a la lley de comptabilitat sense que per expedients se pugui anular cap article de la lley, inclós l'article quint tan debatut, segons sembla.

De Cadiz

Cadiz. — En el vapor «Leon XIII», que sortirà'l día 7, marxarà a Canarias el nou capità general d'aquelles illes.

Segons se diu, el senyor Maura vindrà a despedir al seu fill Honori, que marxa a Buenos Aires en el «León XIII».

De Bilbao

Bilbao.—Aquesta tarda, a les quatre, s'han reunit les autoritats a a la capitanía general pera tractar del aixecament del estat de guerra y de la publicació del bàndol en que s'ha de notificar a la població.

La companyía de ferrocarrils ha obsequiat a la tropa ab una sortida a Portugalete y a les Arenes pera visitar el port exterior.

En la fàbrica «La Vizcaya» han entrat al treball mil obrers més.

A les mines regna absoluta tranquilitat.

El governador civil ha manifestat que després de ser aixecat l'estat de guerra continuarà exercintse la censura pera'ls assumptes locals, encarregantse d'aquest servey el secretari del Govern civil.

De Oviedo

Oviedo.—Les noticies rebudes de la conca minera acusen tranquilitat aparent, si bé encara s'agiten els odis.

Loque diu en Maura

Palma de Mallorca.—El senyor Maura obsequià l'altra nit ab un refresch, en un hotel d'aquesta població, a la Joventut Conservadora.

Fou rebut ab visques y aplaudiments.

Acabat el refresch el quefe de la Joventut saludà al quefe del partit y li agraí la distinció de que havía fet objecte a n'aquella.

Al aixecarse a parlar el senyor Maura fou objecte de grans aplaudiments.

Digué que sols volía saludar als seus amichs, car no creya arribada la oportunitat de rompre'l silenci que guardava desde fà dos anys. Després va dir que tots els mals públichs que sofreix el país provenen de no haverse adquirit a Espanya l'hàbit de la ciutadanía. Sense ella —afegí—el regisme democràtich es una hipocresía. Ab la constitució de nuclis honrats el teixit nacional se reforma y jo espero díes millors pera Espanya.

En absencia d'elements directors, s'aprofiten els foragits y farsants y que apoderantse de les mases del poble les porten pels mals camins.

D'aquí que vosaltres vingau a ésser la salvació d'Espanya y jo vegi ja brillar díes esplendorosos.

Si quan tingau la meva edat vos recordeu d'aquest moment, veureu que deu regnar un esperit de solidaritat y que tot lo que no sigui defensar contra'ls ignorants aquesta acció benefactora, extirpant la barbarie regnant, que rès aporta a la ditxa pública, serà treball perdut.

Sabeu que'l meu cor està sempre ab vosaltres; que'ls cabells blanchs que tinch rès signifiquen, ja que no'n tinch cap en l'ànima, y que, com vosaltres, moriré sent jove d'esperit. (Grans aplaudiments).

A la festa hi assistiren també'l Comitè conservador y les Joventuts de varies localitats.

Pera Barcelona

Madrid, 5, 2 tarda.

La comissió de regidors de Barcelona ha estat aquest matí en el ministeri de la Governació, conferenciant ab el senyor Barroso sobre la qüestió dels arbitris que afecten a l'Ajuntament barcelonì.

L'embaixada al Quirinal

Ha dimitit el càrrech d'embaixador d'Espanya en el Quirinal el marquès de Valdeterraso, que fà díes se troba a Madrid, fundant la seva resolució en motius de salut.

Pera substituirlo en el càrrech s'indica a l'actual sub-secretari d'Estat senyor Piña.

Els sumaris

El Govern no tenía avuy noticies del estat dels sumaris incoats ab motiu dels passats successos.

En Portela

El governador de Barcelona, que's troba a Madrid, ha estat avuy conferenciant ab el sub-secretari de Governació, senyor Navarro Reverter, pera parlarli de varis assumptes.

Després ha conferenciat ab el president del Consell y ministre de la Governació.

Demà, probablement, tornarà el senyor Portela a Barcelona.

Tribunals

Senyalaments pera demá

Audiencia territorial:

Sala primera.—Jutjat de Lleida. Incident. Litigants: Joaquim Peguera y Banch d'Espanya y altre.

Sala segona.—Jutjat del Hospital. Ordinari definitiu. Litigants: Neus Casas y Joan Fontcuberta.

Audiencia provincial:

Sala primera.—Jutjat de l'Audiencia. Estafa a instancia de Antoni Duch Briansó.

Sala segona.—Jutjat del Nort. (Apelació). Resistencia.

Sala segona.—Jutjat de les Dressanes. (Apelació). Quebrantament de dipòsit.

Sala segona.—Jutjat de la Universitat. Tenencia útils robo. Processats: Joan Gil y altres.

Sala segona.—Jutjat del Oest. Furt. Processats: Enrich Masset y altres.

Sala tercera.—Jutjat de la Barceloneta. Homicidis. Processat: Rafel Fontanet Flos.

***

Avuy en les sales de lo criminal solament s'hi han celebrat dos judicis per causes deshonestes que han sigut a porta tancada.

***

Jutjat de guardia:

El Jutjat del Hospital, durant les 24 hores que ha passat de guardia, ha instruit 17 diligencies.

Ha capturat al reclamat Primitiu Micola.

Ha complementat varies diligencies començades per la guardia passada.

Ha detingut a Joseph Valls Iglesias per furt y a Francisco Seba per lesions.

Entre les altres diligencies n'hi han per estafa, retenció d'efectes, delicte contra la salut pública, robo d'una màquina d'escriure, lesions, alçament de bens, provocació a la sedició, robo y incendi en el carrer de les Tapias.

A les onze del matí ha entrat de guardia el jutjat de l'Audiencia.

COMUNICAT

Cura tota classe de indisposicions del estómach sols ab 1 pot l'**Estomacal Americano**. R. Catalunya, 36 y Princesa, 1.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

Sessió del Ajuntament

Comença a les 5'15. Presidencia del marquès de Marianao.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Elogis. — Un que no ha fet rés.

El senyor Carreras manifesta que si bé moltes vegades ha hagut de dedicar censures al governador civil, ara li dirigeix paraules d'elogi per la seva actitut en les circumstancies passades, y per haver, ab les seves midas, lliurat a Barcelona de conflictes d'incalculables conseqüencies.

Y fa extensius els elogis al alcalde accidental senyor Serraclara que ocupava l'alcaldía en aquells díes, y a qual actitut se degué igualment el fracàs de propòsits sinistres.

El senyor Serraclara, visiblement malhumorat, diu que ell no ha fet rès ni en pro ni en contra del ordre públich, y que, per lo tant, declina'ls elogis.

(L'home tem que rondinin els elements bullanguers de la radicalería).

Oficial

Ofici de l'Alcaldía interessant de la Corporació municipal la convocatoria del Jurat calificador del Concurs anyal de edificis y establiments pera 1911.

Una ridicolesa

Se comença'l despatx de l'ordre del día.

Al discutirse un dictamen de Governació que proposa concedir a un dentista la representació del Ajuntament (sic) a un Congrés odontològich, el senyor Carreras fa notar que es depriment donar una representació tan alta pera aquests actes.

Ningú de Governació defensa'l dictamen; sols ho fa'l senyor Vinaixa a crits, però sense convèncer a ningú, com es de suposar.

El senyor Carreras demana votació nominal pera saber quins son els que aproven aquesta ridicolesa.

Elsr idícols son 13 radicals contra 6 de les minories y el radical senyor Morros.

El senyor Vallés fa notar que'l fet de que'l dentista no demani un cèntim, no es motiu pera otorgarli la representació de Barcelona.

Cédules

S'acorda allargar fins al 19 d'aquest mes el temps pera l'adquisició de cédules personals sense recarrech.

La contribució dels pobles agregats.

Per unanimitat s'acorda demanar al Govern que allargui'ls beneficis del Reyal Decret d'agost de 1907 referent a la contribució dels pobles agregats.

Defensen la proposició breument els senyors Serraclara y Albó.

Segueix la sessió.

Per descuit involuntari s'ha deixat de consignar al peu de l'article den Maragall, que publiquem a primera pàgina, el títul del «Diario de Barcelona», d'ahont es reproduit.

Aquest mitgdía, al encreuament de la línia de Sarrià ab la Riera de Sant Gervasi, un dels convoys ha atropellat a Francisco Moreno, de 62 anys, habitant Laforja, 20, baixos, ocasionantli una ferida al cap, ab enfonzament del os, de molta gravetat.

Ha sigut portat al Hospital Clínich.

Haventse acordat contractar, mitjansant subasta pública, el servey de impresió y circulació del «Boletín Oficial» de la provincia, pera l'any pròxim, ab subjecció al plech de condicions corresponent, s'avisa que aquest podrà ser examinat en els díes y hores de oficina, a la Secció de Governació de la secretaría de la Diputació.

Durant el plaç de 10 díes, comptadors desde avuy, poden presentarse reclamacions, advertint que, passat dit plaç, no serà atesa cap de les que's fassin.

Aquest matí ha anat a visitar al senyor alcalde el senyor president del Cos Provincial.

Comissió Mixta de Reclutament.—Aquest matí s'ha reunit aquesta comissió, assistinthi els diputats senyors Duràn y Ventosa y Ràfols.

S'han près els següents acorts:

Ampliar l'expedient del moço Vicens Faubi Morte, del reemplaç de 1910, del districte VI.

Ampliar el del moço Esteve Miró Girona, reemplaç de 1909, de Vilafranca.

Declarar exceptuat del servey a Llorens Martí Colom, reemplaç de 1908, del districte IX d'aquesta ciutat.

Denegar la exempció alegada pel moço Joseph Bertrand Rovira, reemplaç de 1909, districte VII d'aquesta ciutat.

Declarar excluit temporalment del servey per defecte físich a Andreu Ballester Pérez, reemplaç de 1909, del districte V, d'aquesta ciutat.

(PER TELEFON)

Consell al Palau

Madrid, 5, 4'15 tarda.

Aquest matí s'ha celebrat Consell de ministres a Palau, baix la presidencia del Rey.

La reunió ha sigut breu.

El senyor Canalejas ha donat compte de l'estat de la guerra turch-italiana, fentse ressò de les noticies oficials y de les publicades pels periòdichs.

Després ha parlat de la situació de Portugal, segons les noticies rebudes en les poblacions de la frontera, perque el Govern no té informes oficials sobre'l moviment monàrquich.

No's té noticies del emissari que'l governador d'Orense envià a Oporto ab l'objecte d'informar al Govern de lo que ocorreix en la vehina República.

Respecte de les negociacions franch-alemanyes ha expressat el senyor Canalejas que marxen per bon camí.

En quant al interior, ha parlat el quefe del Govern dels informes trasmesos pels governadors donant compte de que la situació millora notablement, restablintse la normalitat.

A mida que la tranquilitat sigui absoluta s'aniràn restablint les garanties constitucionals.

Es clar que aquestes se restabliràn abans de que comenci el període electoral.

Ha donat compte dels telegrames rebuts de Melilla.

Després el president ha posat a la firma del Rey un Decret convocant a oposicions en la judicatura y un altre indultant de la pena de cadena perpètua a Andreu Avelino Espòsito.

Els demés ministres no han posat a la firma cap decret d'interès.

Prórroga de la redempció a metàlich

Ab tot y lo que s'ha dit, ha sigut prorrogat fins a darrers de novembre el plaç de redempció a metàlich.

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica:

R. D. de Hisenda disposant que's declarin jubilats els funcionaris en actiu dependents d'aquest ministeri que hagi complet 65 anys d'edat y comptin temps de serveys abonables en la classificació pera obtenir com a regulador del major sou que haguessin disfrutat.

R. O. aprovant el reglament pera'ls exercicis de oposició a ingrès en el cos de aspirants a registres de la propietat.

Nomenant delegat del Govern espanyol en el Congrés internacional de arquitectes que's celebra a Roma, a don Ricart Velázquez Bosio.

Anunciant haverse desenrotllat la epidemia del còlera a les poblacions de la Regencia de Túnis.

Nomenant per concurs de trasllat a donya Dolors Pastor y Martínez, professora numeraria de la secció de lletres de la escola superior de mestres de Lleyda.

Més de lo del Marroch

Telegrama den Luque

Madrid, 5, 5'15 tarda.

Melilla. — Del ministre de la Guerra al subsecretari.—Torno de visitar la posició del Zaio, cap ahont vaig sortir ahir a les set del matí, recorrent 70 kilòmetres en automòvil sense necessitat de protecció, arribant fins al pas de Zafsaf, al Muluya. A la posició del Zaio se m'han presentat, saludantme y reiterant la seva amistat a Espanya, moros armats de Ulad-Setut y Quebdana que formen la harca amiga. A tots he contestat que'l Govern està molt satisfet del seu comportament y que la nostra presencia entre ells garantisa la prosperitat del territori. A la tornada he visitat Seluan, Nador y altres posicions, revistant les guarnicions que he trobat animades del millor esperit. Avuy, 5, surto cap a les posicions del Quert.»

Notes de Melilla

Melilla.—Noticies fidedignes del camp moro diuen que han arribat a la harca enemiga contingents que procedeixen de Beni-Urriaguel, Bocoya y altres kàbiles. En total sumen 1.300 homes.

Dos quefes expedicionaris, un d'ells de Beni-Sidel, han sacrificat toros davant dels directors del moviment rebel.

Aquests han rebut cartes anunciantlos que demà arribarà, procedent de Tazza, un Kaid.

Un moro negre que habita a Benisicar va anar ahir a Benisidel y pel camí li varen robar un burro y el diner que portava.

La harca ha fet una crida oferint 10 duros per cada cap de moro de la kàbila de Benisicar mort y 100 si el presenten viu.

La harca amiga va rebre ahir un reforç de 300 homes procedents del Rif Oriental.

El general Luque ha dirigit una alocució a les tropes de les posicions avençades, saludantles en nom del Rey.

Més de la guerra italo-turca

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Protesta

París, 5, 3'30 tarda.

Port-Said.—El cònsul de Italia ha protestat, contra la permanencia en aquest port, desde'l día 30 de setembre, del transport turch «Kaiser».

A la Eritrea

París, 5, 4'25 tarda.

Roma.—El «Messagero» afirma que la Eritrea està al abrich de qualsevol agressió dels turchs.

Les forces militars en aquella colonia se composen actualment de 20,000 homes.

Més del Extranger

Lo que diu en Jaurés

París, 5, 2'48 tarda.

Buenos Aires.—M. Jaurés, en una conferencia que va donar ahir, va afirmar que no hi hà actualment cap qüestió internacional que no pugui ser solucionada per medi del arbitratge.

La qüestió d'Alsacia y Lorena quedarà solucionada ab una amplia autonomía que pugui conciliar la cultura francesa y l'alemanya.

Està convençut M. Jaurés de que la qüestió marroquina ha engendrat la actual situació internacional.

Ha acabat preconisant la propaganda del pacifisme.

Atentat a la Cambra austriaca.

París, 5, 3'23 tarda.

Viena.—En la sessió de reobertura de la Cambra de Diputats, durant un debat sobre la carestía dels queviures, un subgecte que estava en la tribuna pública ha engegat quatre trets de revòlver ab direcció al banch dels ministres, sense tocar a ningú.

L'autor del atentat ha sigut detingut.

Negociém Valors y Cupons

Fills de E. Mas Sardà, Rbla. Centre.

NOTICIES

DE BARCELONA

La ruixada que ha caigut aquesta matinada y fins ben entrat el matí, ens ha vingut a anunciar la proximitat de l'època de les plujes, que tant s'han fet pregar aquest estiu.

La temperatura, durant el dia, ha sigut agradable, y el sol ha lluit en el reste de la jornada, ab tot y les grosses nuvolades que creuaven l'espay.

— El desequilibri nerviós, la neurastenia, histerisme, debilitat, anemia y desordres de la nodrició, se curen ab el Dinamógeno Saiz de Carlos.

La distingida artista senyoreta María Oller y Rabassa s'ha encarregat de la direcció de les classes de dibuix y pintura de la Escola d'Institutrius y altres carreres pera la dòna, en el present curs.

De la sòlida instrucció artística y de les brillants qualitats que adornen a la senyoreta Oller, es d'esperar un bon èxit en les ensenyances que li han sigut confiades.

Continúa oberta la matrícula no sols pera dites classes de dibuix y pintura, si que pera les demés assignatures de les seccions de comerç y institutrius y les especials que's donen en dita Escola.

Els moços d'Esquadra de Vilassar ha detingut a un home de Cambrils com a presumpte autor d'un incendi que devastà 140 quarteres de bosch de pins propietat de Joan Nou y Llorens Amat. Els de Torelló van sorpendre desarmar y denunciar a un home que caçava ab escopeta a la finca «Espona».

— El mal de cap se cura ab el «Vi Pinedo».

Cap a les quatre del matí s'ha declarat un incendi al taller de llits tornejats de Marciana, situat al carrer de les Tapies, 8.

Encara que hi han anat a tota pressa els bombers de Sant Pau, Santa Agna y l'auto-central, ja tot estava arborat, deventse limitar aquells a evitar la propagació a altres locals.

El foch, que ha destruit tot lo del taller, ha quedat dominat a les cinch, restant allí un retén per si rebrotava.

— Cása Sangrà. Rambla d'Estudis, núm. 10. Ultimes novetats. Objectes de tocador y bany.

La «Institució Catalana d'Historia Natural» celebrarà aquesta nit, a dos quarts de deu, la sessió ordinaria corresponent al corrent mes.

El Colegi de Corredors Reyals de Comerç ha expedit el següent telegrama: «Senyor Director general del Deute. —Ministre d'Hisenda.—Madrid.

Cada dia's fa més difícil contractació Títols Deute Interior, molt important en aquesta plaça, perque, ab tot y haver començat el cambi en primer de setembre, encara no s'ha rebut cap nou Títul, per més que a Madrid fa molts dies que circulen. Urgeix entrega de Títuls per aquesta Delegació.

El Síndich del Colegi de Corredors.— Cabot.—Barcelona, 4 d'octubre de 1911».

— Tot comerciant deu d'adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells-Gravats-Rótuls, Numeradors, Fetxadors, etc. Suc. Bossi, Plassa Real, 14. - Sucursal: Rambla del Centre, 31.—Telèfon 2.402.

Demà, divendres, la Societat Espero Kataluna renuarà'ls «Verdaj Vendredoj». El tema versarà sobre'l setè Congrés internacional d'Esperanto.

El que fins ara ha sigut gerent de «El Liberal» de Barcelona, don F. Michel de Champourcin, entra a substituir a don Rafel Mainar en la direcció de l'esmentat diari.

El director general dels tranvíes de Barcelona, Societat Anònima, don Mariàn de Foronda y G. Vallarino, ens participa en atent B. L. M., que agraim, haverse encarregat desde'l día primer de la Direcció de la Societat Anònima de Tranvíes de Barcelona a Sant Andreu y Extensions.

La associació Joventut Excursionista «Avant» celebrarà'l prop-vinent diumenge una excursió al castell d'Aramprunyà, passant per Gavà.

Els excursionistes se reuniràn al baixador del passeig de Gracia, a les 5'15 del matí.

Acabada la carretera que del Revolt de la Paella en la carretera de Gracia a Manresa condueix a la carena de les montanyes sobre Horta y a «La Meca», colonia que s'està formant en mitg d'aquelles pinedes, la comissió que ha portat a cap els treballs està repartint les invitacions als propietaris que han contrubuit a la suscripció pera l'acte de l'inauguració, que tindrà lloch el dia 8 del corrent.

El distingit literat don Joan Llongueras que tenía de sortir cap a Dresden avuy, dijous, s'ha vist obligat a retrassar el viatge per uns dies.

El prop-vinent diumenge, dia 8 del corrent, donarà en el Palau de Belles Arts la acostumada sessió d'orga de caràcter popular, el mestre senyor R. Goberna. El programa s'anunciarà oportunament.

Anit celebrà sessió la Junta Diocesana d'Acció Católica, baix la presidencia del bisbe doctor Laguarda, pera tractar de la celebració d'una Assamblea diocesana d'Acció Católica a Barcelona.

En contestació al telegrama que al president del Consell de ministres remeté l'Unió Gremial, pregant que atengués la comissió del Ajuntament en la solicitut que en nom dels Gremis farà d'una modificació en la forma tributaria que segons la Lley d'Agregació ha de regir desde l'any vinent en els pobles agregats s'ha rebut el següent:

«Presidente Consejo Ministros á don José Sitjes, presidente Unión Gremial. — Con mucho gusto recibiré á la comisión y estudiaré el interesante asunto de la Unión Gremial.»

— **Senyores: Llegeixin l'anunci «El Indio»**

Dissatte vinent apareixerà en el suplement del periòdich infantil «En Patufet», el primer folletí de l'interessant y graciosa noveleta d'aventures «En Bolavà, detective», escrita per en Joseph María Folch y Torres, ilustrada per en Junceda.

L'èxit que fins ara ha vingut obtenint el folletí d'«En Patufet», en el que s'han publicat les boniques obres «Aventures extraordinaries den Massagran» y «El gegant dels aires», fa esperar que'ls lectors d'«En Patufet» veuràn ab goig la noticia d'aquesta nova publicació.

En el pas a nivell del pont de la secció marítima, dos subjectes saltaren anit per sobre de la cadena que tancava la vía del ferrocarril, sens adonarsen de que anava un tren y'n venía un altre, y un dels indicats subjectes, anomenat Joseph Avilés, de 23 anys, solter, va ser agafat per un dels trens, matantlo instantaniament.

El jutjat va personarse al lloch del sucoés pera instruir les oportunes diligencies.

Ahir, a les onze de la nit, va ser curat al dispensari de la Barceloneta Francisco Casso Agulló, habitant al carrer del Gasómetro, 35, baixos, d'una ferida a la cuixa dreta, produida ab arma blanca, de pronòstich greu, per un individu del qual solament se sab que es conegut ab el motiu de «Ceva».

El fet tingué lloch al carrer del Ciervo, davant de la fàbrica de don Francisco Garriga.

L'agresor va fugir y'l ferit va ser conduit al seu domicili.

L'habilitat dels mestres públichs del partit de Barcelona pagarà'ls havers de setembre avuy, dijous, de 3 a 5 de la tarda, y demà passat, divendres, de 11 del matí a les 7 de la tarda, en la Escola del carrer de les Corts, 568.

DE FORA

Suma 62.579'65 ptes. la cantitat total de lo recaudat fins al día 30 de setembre prop-passat per l'Alcaldía del Vendrell, procedent de les suscripcions de Catalunya.

Ha rebut també molts donatius en robes y altres objectes d'utilitat.

—La colla de sardanistes «Parelles Vallesanes», de Sabadell, que prengué part en el concurs celebrat diumenge passat al Palau de Belles Arts, ens ha enviat una carta dirigida al organisador del concurs, protestant del fallo donat al mateix, ja que s'afavorí—diu—injustament a colles de Barcelona, menyspreuant a les de fòra.

—El tren que dilluns, a dos quarts de set, sortí de Barcelona en direcció a França, a dos quarts d'onze, a l'estació de Figueres, topà ab el que venía de Port-bou. Abdós trens entraren ensemps a l'estació y'l frè del exprès no funcionà ab prou llestesa y anà a parar més lluny del lloch acostumat.

La sort fou que l'altre tren duya molt poca empenta.

No hi hagué cap desgracia personal important. Alguns passatgers quedaren contusionats. La part davantera del vagó-restaurant quedà feta malbé, y un poch alguns vagons de marcaderíes.

Diputació

S'ha rebut l'acús de rebut de les llistes electorals respectives de varies Juntes municipals del Cens.

També algunes Juntes locals de reformes socials han donat compte del nomenament dels vocals del seu sí, pera presidir les Juntes municipals respectives.

***

El Foment del Treball Nacional ha comunicat a la Diputació que havía delegat al senyor Sedó pera formar part de la Comissió del monument als hèroes de l'Africa.

***

Ahir tarda va celebrar sessió la Comissió de Foment baix la presidencia del senyor Fagés.

Va pendre els següents acorts:

Nomenar al senyor Borjas pera assistir a la subasta d'acopi de 1,900 metres cúbichs de grava pera la conservació dels kilòmetres 1 al 9 de la carretera de Gracia a Manresa.

Nomenar al senyor Sansalvador pera assistir a la subasta d'acopi de 1,350 metres cúbichs pera la conservació dels kilòmetres 6 al 11 y 30 al 43 de la carretera de Moyà a Calaf per Suria.

Nomenar als senyors Verdaguer y Callís, Borjas y quefe de Foment pera assistir al concurs pera la provisió de tres places de peó capatàs de carreteres provincials.

Nomenar al senyor Ràfols pera assistir a la subasta d'acopis pera la conservació del camí de Martorell a Vilafranca.

Nomenar al senyor Font y Gumà pera assistir a la subasta d'acopis pera la conservació del camí de Barcelona al Prat del Llobregat.

Nomenar al senyor Sansalvador pera assistir a la subasta d'acopis pera la conservació del camí d'Artés al pont de Cabrianes.

Va aprovar les actes de la recepció de les obres d'acabament del ramal a Sant Pere de Vilamajor de la carretera de Llorens Savall a Llinàs, y la provisional relativa al camí de Navarcles a Talamanca.

Se concediren autorisacions en terrenys lindants ab carreteres provincials y camins vehinals.

S'aprovaren els gastos de material de carreteres durant el primer trimestre de 1910, les nòmines y llistes de peons de carreteres, dels empleats en la conservació de camins durant el darrer mes de maig y els gastos de material ocasionats per la conservació de camins durant el primer trimestre de 1910.

Se despatxaren favorablement les instancies següents:

Una del Ajuntament de Sant Genís de Vilassar demanant el reintegre de la part que correspón satisfer de fondos provincials del cost total de les obres del camí de dit poble a Premiá de Mar.

Una del Ajuntament de Gualba solicitant l'estudi y construcció d'un pont en el camí de dit poble a Sant Celoni.

Y un altre de l'Ajuntament de Fontrubí demanant l'estudi y construcció d'un altre pont en el camí de Vilafranca a la Guardiola.

***

Va visitar ahir tarda al senyor president de la Diputació el lletrat del Ajuntament, senyor Serrahima, pera donarli compte de la marxa del plet que'l Municipi té entaulat ab la casa de Sentmenat, ab motiu de la ocupació per l'Ajuntament d'uns terrenys pera la obertura de la Gran Vía Diagonal, en lo que està interessada també la Diputació provincial.

***

La comissió organisadora del homenatge a Clavé y Biada, iniciador aquest de la construcció del primer ferrocarril d'Espanya, ha invitat a la Diputació a que assisteixi corporativament al acte, que tindrà lloch el 29 d'aquest mes a Mataró.

***

Comissió Provincial. — Aquesta Comissió, en sessió d'ahir tarda, va despatxar els següents assumptes de la secció d'Hisenda:

Informe sobre un recurs interposat per donya Maria Prats, viuda de Subirats, contra la seva inclusió en el repartiment d'arbitris extraordinaris del poble del Bruch, corresponent al any actual.

Informe sobre una reclamació de nulitat interposada per don Joan Perarnau contra'l repartiment d'arbitris extraordinaris del poble de Vallcebre, corresponent al any de 1910.

De la secció de Governació:

Recursos de don Lluis Casasayas y altres y don Francisco Llatjós y altres contra un acort del Ajuntament de Manresa relatiu a la designació de vacants y número de regidors que s'han d'elegir en les pròximes eleccions municipals.

Exempció de subasta solicitada per l'Ajuntament de Vilafranca del Penadès pera la construcció d'un Mercat ab destí a la venda de gallina y menuts de bestiar.

Comptes de la presó del partit d'Igualada corresponents al any 1910.

Id. id. de Vilanova y Geltrú corresponents al mateix any.

Id. id. de Vilafranca del Penadès id. i'.

Agricultura

Ahir se va celebrar davant del governador civil senyor Portela, l'anunciada conferencia entre'ls senyors que porten la representació de la projectada Federació de Vinaters que la solicitaren, ab els senyors representants de la «Unió de Vinyaters de Catalunya».

Aquests últims van posar una qüestió previa a la consideració del senyor governador. Manifestaren que trobantse entre'ls representants dels vinaters el senyor Ventosa, president de l'«Associació de Magatzemistes de vi de Barcelona», la Junta de la qual firmà y publicà un manifest en el que's deyen frases y conceptes calumniosos y injuriosos pera'ls directors de la «Unió de Vinyaters», els representants d'aquesta, per acort del seu Consell Regional, no podíen tenir cap conferencia ni relació ab qui pertanyés a dita Junta, si abans no's retractava y retirava dites frases y conceptes. Davant de l'actitut decidida dels vinyaters, el senyor Ventosa va retirar formalment tot lo que personalment injuriós hi hagués en el manifest de referencia pera'ls senyors que dirigeixen la «Unió de Vinyaters de Catalunya».

Oberta la conferencia, el president del Gremi de taberners feu un llarch discurs en justificació y demanda de tolerancia pera l'aigualit del vi.

El senyor Bofill (vinater) ne feu un altre en demanda de la suspensió de hostilitats, mentres una Junta mixta estudiés y tractés d'implantar les reformes necessaries en la lley.

Va contestar a abdós el senyor president de la «Unió», afirmant que aquesta no sent inquina ni rivalitat contra ningú; que no comparteix la opinió de ser necessari l'aigualit del vi; que, en principi, de conformitat ab la creació de la Junta mixta pera'ls fins indicats pel senyor Bofill, encara que anunciant la falta de fè en que s'arribi a un acort en el sí de la mateixa en cas de crearse, y que la «Unió» no podía ni devía cessar ni un punt en la seva campanya de moralisació y persecució del frau.

El senyor Portela, davant de la falta d'acort que hi havía, a pesar de dues hores de discusió, terminà la mateixa fent ressaltar la correcció ab que han procedit els vinyaters, dels quals va dir: «No he vist cap símptoma pel que's pugui colegir animositat ni inquina contra cap persona o entitat», y que per la seva part se limitava a reiterar als venedors de vi la seva promesa de fer ús de la elasticitat en la pena que la lley li concedeix pera aplicar sempre aquesta ab relació a la gravetat de la infracció comesa.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avuy, nit, a les nou, «Els Pirineus».

Teatre Català ROMEA
Temporada de 1911 a 1912
de la Companyia cómich-dramática de
RICART CALVO
Primera actriu, Srta.
LOLA VELÁZQUEZ
Queden obertes els abonaments:
A Diari per series de 30 funcions nit.
A Dilluns y Divendres per 16 funcions.
A Diumenges tarda y nit per 12 funcions.
Pera detalls vègin programes y cartells.
L'inauguració'l dijous, dia 12, ab la grandiosa obra de Calderón de la Barca
LA VIDA ES SUEÑO

TÍVOLI. — Avuy, dijous, a les nou de la nit. 3.ª funció Gran Gala del abonament y Gran Moda dedicada a l'alta societat barcelonina, lloch de reunió de jovents chic. 3.ª presentació del famós mestre dels mestres de JIU-JIUTSU, lluita japonesa, professor den Raku, de l'Escola Naval y policía d'Angiaterra,
YUKIO TANI
totes les nits a les dotze. Avuy lluitarà ab l'amateur don F. García, soci del Club Coms. — Debut del famós y extraordinari
GRAIS
ab el número més interessant que's coneix de Mones y Zebres ensinestrades, acròbates, ciclistes, equestres, la més gran atracció del día. Detalls per cartells.

ELDORADO (Teatre de Catalunya).-Gran companyia cómica dirigida pels primers actors
Marián de Larra y Artur La Riva
de la qual ne formen part les primeres actrius
Mercè Sampedro
Clotilda Chico y Consol Abad
y el primer actor cómich
ROGELI JUÁREZ
Segueixen oberts els abonos a dilluns y dijous de moda per 16 funcions, y especial a nits de dies festius per 12 funcions.-Inauguració passat demà, dissapte, ab la graciosa comedia, en tres actes,
Los gansos del Capitolio
y el sainet
La Rebotica
Se despatxa a Comptaduría pera dissapte y diumenge.

Teatre Novetats Companyia cómich-lírica dirigida pel primer actor EMILI DUVAL y els mestres directors Maties Puchades y Vicens Pellicer, de la que formen part les primeres tiples Pilar Martí y Sofía Palacios. — Demà, divendres, tarda, a dos quarts de sis. «Gente menuda» (2 actes).—Butaca ab entrada, 1 pta.— Entrada general, 25 céntims. — Nit, a un quart de deu. Primer: «Molinos de viento».—Segon: Reprise de «Sangre y arena».—Tercer: «El Viaje de la Vida». — Dissapte, «La viuda alegre».—Próximament, estrena de «Las hijas de Lemnos». — Aviat estrena «El pequeño Lord», opereta en tres actes de Henrich Bereny.

Gran Cafè-Restaurant de Novetats — Tots els dies grans concerts pels professors Srs. Munner, Font, Tormo, Valls y Lambert, dies feiners de 5 y 1/2 a 7 tarda y de 9 y 1/2 a 12 nit; dies festius de 11 y 1/2 a 1 matí y de 9 y 1/2 a 12 nit.

TEATRE SORIANO. (Reformat y embellit.) — Demà, divendres, tarda, a les quatre, senzilla, 10 cèntims. — «La carne flaca».—A les cinch, doble, 20 céntims.—Primer: «Los granujas».—Segón: Exit sense trampa, «La boda de Chiplilin», presentació magnífica, gran matxitxa, couplets del Cri-Cri.—Nit, a un quart de deu, sencera, 30 cèntims. Programa monstre.— Primer: Debut de la simpàtica tiple Consol Briebá, «La señora Capitana» per la debutant.— Segón (2 actes): «Gente menuda», creació d'aquesta companyía que la va estrenar a Barcelona.—Tercer: Exit apocalíptich
EL GÉNERO ALEGRE
Decorat y vestuari esplèndits, ovacions diaries als couplets dels consums, el pregó del drapaire y a les garrotxistes. — Dissapte, sens falta estrena «El Padre Augusto». També's despatxen localitats a la Rambla del Centre, núm. 6, y Comte Assalt, núm. 108.

TEATRE SALA IMPERI. — (Diputació, entre Rambla de Catalunya y Balmes).—Avuy, dijous, nit, dia de moda. Estrena del passatemps lírich en un acte
LA BARONESA DEL LLIRI GROCH
Dissapte, estrena de la visió musical
CRISELDA

TEATRE ESPANYOL.—Avuy, nit, a les nou. «La Nube». «Josefina».

TEATRE LÍRICH. — Avuy, nit, a les 9. «La Moza de Mulas». «La Macarena».

TEATRE NOU. — Avuy, nit, a les nou. «A casarse tocan ó la misa á gran orquesta». «Molinos de viento». «El viaje de la vida».

TEATRE APOLO.—Avuy, nit, a les nou. «El chiquillo». «La Conspiradora».

FRONTÓ COMTAL. — Avuy, nit, a les deu, partit extraordinari. Vermells: Salsamendi y Lizarraga. Blaus: Gárate y Arnedillo. — NOTA: Es condició de rebotejar els saguers. — Llotges, 7'50 pessetes; butaques, 3'30; entrada, 2 ptes.

SALA MERCÈ
NOVA EMPRESA. —Tots els dies estrenes de pel·licoles cómiques y dramàtiques: «La angina» (Vitagraph); «Heroísmo de Pedrito» (Gaumont); «El hermano menor» (Edison); «Totó se aprovecha» y altres varies de les millors marques del món.— Visions fantàstiques y novetats a les GRUTES REFORMADES.

Diorama Avuy, dijous, 5 de octubre de 1911.—Funció monstre;
4 GRANDIOSES ESTRENES, 4
La interessant pelicola dramàtica de 800 metres
EL URACAN
La sublime cinta
La torre del guarda aguja
Al punto de faltar
El automóvil de Robinet
y altres de gran èxit.

Ideal Cine
Corts, 605 y 607
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)
Avuy, dijous, estrena de «Bebé y su borrico» «Tontolin miope» y la d'extraordinari interés de la casa Edison «La torre del guarda aguja». Exit de «Consecuencias de una herencia respetable». Demà, divendres, Dia de Moda. — NOTA: El dissapte, dia 7 d'octubre, quedarán anulats tots els «pases» de la temporada anterior.

SATURNO PARQUE
PLAÇA D'ARMES DEL PARCH
Entrada de passeig, 10 cèntims.
MUSIC-HALL ab pel·licoles cinematogràfiques.

LA RABASSADA
HOTEL RESTAURANT
Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberts desde 5 ptes.
Atraccions americanes
Scenic Railway, Bowling Alloys, Kake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, etc.
Entrada: 50 céntims ab dret a elegir una atracció.
Casino particular. — Jochs varis
RESTAURANT DE LUXE
Servey a la gran carta.—Chef de Paris.— Concerts diaris per la
Orquestra de Tziganes
Tranvía directe, sortint cada 20 minuts, desde Casa Gomis a LA RABASSADA
Automòvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.
Carruatges desde el TIBIDADO a LA RABASSADA.

Aprengui l'anglès, francès, alemany, etc. en **THE BERLITZ SCHOOL** — DEMANÈU PROSPECTES PELAYO, n.° 58

BATXILLERAT LLIURE Aviat, y ab bones notes, obtindràn el titol de batxiller, prenent classes particulars. V. FELIP, alumne Escola Camins y Llicenciat, Córcega, 221, 1.er, 2.a

Avisos

Alerta propietaris y administradors de finques. Se gestionen desahucis inquilins en 15 dies. Cobro 15 pessetes, entrega claus. Cabanes, núm. 23, segón, segona. Poble Sech.

Se necessiten dues bones oficiales pera sastre-modist; guanyará bon jornal, treball tot l'any. Portaferrissa, 23, La Física

LA MODISTA SASTRE del carrer de Jaume I, núm. 16, primer, al costat de la plaça del Angel, participa als seus clients y demés senyores, haver començat la confecció de vestits d'Hivern, totes formes, modelats com a Paris y Londres, ab tall anglès veritable. Especialitat ab tot el chich en els de jaqueta y en distingit gust ab els de fantasía. — Elegancia perfecta y economía complerta. NOTA: No's reparteixen circulars.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Finca pera vendre 20.000 metres a 29 minuts de la plassa de Catalunya, rendiment d'aigua, 13.000 litres per hora, propi pera indusiria. Rahó Rambla del Centre, 37. Anuncis.

Ganga veritat. Al Ensanxe se ven casa per 14.500 duros, ab 2 botigues y 14 pisos, renda 470 pessetes al mes, sólida y nova construcció. Rahó: Tallers, 48 bis, pral., 2.ª De 11 a 1 y de 5 a 8.

Quadros a l'oli a qualsevol preu; últims dies de liquidació y rematadament de quadres dels principals artistes espanyols. Rambla d'Estudis, 6 (al costat de la Sala Merced).

Lloguers

Segón pis gran y clar, a propòsit pera taller o petita industria: té aigua y gas. Carrer Tallers, núm. 58.

Gran magatzem molt clar pera llogar. Rahó: Molas, 26, pral

Botiga pera llogar a automóvil o petita industria, tocant a la Rambla de Catalunya, Córcega, 292, fusteria

Fábrica de Flors, Corones y Plantes
ytiliques necessitats fories
Antiga Casa. — F. COSTA.—Palla, 13 y 15, pral.

Epilepsia (mal de Sant Pau) Corea (ball de Sant Vito) y demés enfermetats nerviosas, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepiléptica del doctor Sanmiguel.

Anemia, Clorosis, y en general totas las malaltias de pobresa orgánica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 88, cantonada, Poniente

Sidral Teixidó
El millor refresch y el més eficás desinfectant del tubu intestinal. Demanèulo en botelleríes, kioskos y droguerías. Cuidado ab les falsificacions. Laboratori Teixidó, Viladomat, 48, y Manso, 64. — BARCELONA.

EL INDIO
CARMEN 24 BARCELONA
Temporada d'hivern
Rebudes les novetats en **llanería, sedería, panes, velluts, lilsquins y panyos** doble cara
Recomanem no comprar sense abans visitar aquesta casa
Secció de TELES a preus d'ocasió

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES
LA EGIPCIA
Societat Anónima
La més important d'Espanya, 20 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèfon 1,113. - Economía veritat en els preus
Important: LA EGIPCIA és l'única funeraria que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigut préviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y rápit servey tant en la capital com fora d'ella.

PERA'LS AFICIONATS als SEGELLS
acaba de sortir
El Catàlech del Timbròfil
indispensable a tot coleccionista
GRATIS, FRANCH DE PORTS Y AB PRIMA
MESCLES
ALBUMS
SERIES
COLECCIONS VENTATJOSES
Paquet VICTORIA: 50 segells diferents de Queensland, Nova Gales, Tasmania, Havai, Australia, Victoria, etc. Preu de catalech, 6'30. NET, 3 franchs. — Paquet PERSIA: 50 segells diferents, comprenent els bonichs segells desde 1865 fins a 1904. Preu de catalech, 19 franchs. NET, 4'50.
PAQUET-RECLAM
100 segells diferents de les 5 parts del mon. . . 1 franch
Casa VICTOR ROBERT - Pèrit filatèlich
83 — Rue de Richelieu — PARÍS

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, generos y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el diposit corresponent.—Hi ha despatx particular, Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable especifich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.
Dipósits: Farmacia del autor: Carders, núm. 44. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Semifijas y Locomóviles

de vapor recalentado.
Construcción original Wolf de 10 á 800 caballos.
La fuerza motriz más económica de la actualidad.
R. WOLF Magdeburg-Buckau
Delegación para España:
MADRID, Calle Velázquez 21
Oficina de Barcelona-Manel Crusat, Eng. Diputació, 286

SABATERS!
Gran liquidació de Dóngolas y Oscarias negres y de color. Preus baratissims. Condicions especials de pago. — Diputació, 250.

¡FORA PEL MOIXI!
Els POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna á sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim á les senyoras que tingan pel moixi (vello) á la cara y brassos, per [illegible] podan destruirlo.
Un pot 2'50 pessetas. S'envia certificat per correu [illegible] 2'50 pessetas en lliurança de giro mutuo ó en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52, BARCELONA

MALALTIES DE LA BOCA
PASTILLES NIELK
DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDA—Se venen en totes les farmacies
Eficaces contra les ANGINES, CRUP, RONQUERA, PUDOR DEL ALE Y INFLAMACIONS DE LA BOCA.—Les PASTILLES NIELK calmen la irritació produida per l'excessiu ús del tabach, y son indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants.—Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantía de llegitimitat, exigéixis en cada capsa el sello (imprés en tinta roja) dels dipositaris J. Uriach y C.ª Moncada, 20 Barcelona

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

La escola bella y el noy

I

Invoquem una vegada més el paralelisme, més o menys exacte, entre'l desenrotllament de l'individuu y el de la raça.

¿En quin ambient «estètich» passà la raça sa infantesa, segons nostres coneixements? En plè bosch ombrívol o en mitg de l'ampla plana. Aquesta fou la escola, o millor dit l'aula, que freqüentà la raça en la seva infantesa. ¿Quines eren les decoracions d'aquesta immensa aula, a la vegada llar? Eren les onades de vert y suau fullatge, eren els arbres en riallera flor, eren els arbres en rojos fruits, eren els fantasiosos jochs d'aigua de les cascates, eren les llunyanes montanyes blaves, eren els cels blaus y clars, eren els turgents núvols blanchs, eren les magnífiques postes de sol, eren els gloriosos estels de la nit, eren la blava extesa marina.

La teoría genètich-educacional que'ns ocupa, estableix que cal donar a l'infant-home del nostre temps experiencies en alguna manera semblants a les que tingué l'infant-raça d'altre temps, si volem obtenir en ell un desenrotllament normal y vigorós. ¿Quines seràn, donchs, les experiencies estètiques d'ambient que caldrà donar als noys en les escoles? L'art ha abstret de la Natura la bellesa, portantla en forma convenient a nostres artificials morades, que altrament haurien sigut horribles. Es la mà de l'artista que deu encarregarse de formar l'ambient estètich de la escola—l'artista-arquitecte, l'artista-moblador, l'artista-decorador, l'artista pur.

La escola bella y pedagògica es la transcripció en nostres dies y en nostra civilisació de la primitiva y naturalment bella escola de la raça. En conseqüencia, la escola lletja es quelcom contra la Natura. Sa influencia en la educació del noy no pot menys d'ésser funesta.

II

La escola bella, com el mestre de caràcter dolç, se fa estimable al noy. La estimació es ja un principi de coneixensa. Estimar la escola vol dir a son torn estimar l'estudi y tot lo que aquella idealment inclou. Es prestarse'l noy a que l'educació actúi sobre d'ell d'una manera franca.

La escola bella es com un llibre bellament imprés y ilustrat ab art, el qual convida y convenç al lector a sa lectura, per poques ganes que tingui de llegir. Ferse estimable es guanyarse la voluntat. La escola bella se guanya la voluntat del alumne y el mena allí hont vol. Ab aquest entregarse del noy a la escola, la educació queda a un mateix temps simplificada, economisada y intensificada.

La escola lletja repugna al noy, y aquest arriba a odiarla. Si la estimació es ja un principi de coneixensa, l'odi es un obstacle funest a la coneixensa. Per això la escola lletja està condemnada a la esterilitat intelectual, mentres la escola bella vessa de tan feconda.

III

El noy adquireix hàbits de gust, netedat y ordre dins de la escola bella. «Els hàbits son una segona naturalesa», digueren un día'ls psicòlechs. «Els hàbits son la mateixa naturalesa», els hi han replicat altres psicòlechs més moderns. Els hàbits son, donchs, la conducta d'una persona, lo que la persona es. Formant els hàbits es, en realitat, el caràcter de la persona lo que's forma. Tant si'ls hem format voluntaria o inconscientment, els hàbits se'ns aferren a l'ànima y els duyem y els exhibim per tot arreu ahont anem. Els hàbits de netedat, ordre y gust formats pel noy a la escola bella, esdevenen una possessió permanent de sa conducta y els porta més tart a la llar, al taller y a la ciutat, hont exerceixen sa influencia.

Els hàbits son actes y no's formen ab disquisicions llibresques sinó ab actes. Un noy que se sàpiga a la escola tota la «Urbanidad» de memoria, pot, no obstant, restar un barbre a casa seva, al carrer y fins a la mateixa escola. Y es que la urbanitat deu ensenyarse ab actes y no ab preceptes. Quan s'es petit es quan els hàbits se formen més fàcilment, per rahò de la major plasticitat dels teixits nerviosos. Es difícil que una persona vella formi hàbits radicalment nous, segons els psicòlechs. Si la escola bella contribueix activament a la formació de bons hàbits, aleshores es innegable que la escola bella té una influencia real en el caràcter del noy, en la seva educació, en la vida del futur home.

¿Quin serà, donchs, el valor de la escola lletja, baix el punt de vista de la formació d'hàbits? Negatiu, negatiu; absoluta y terriblement negatiu.

IV

Dins de la escola bella, el noy se sent lliure y content. L'ambient li es amich y res l'ataca ni'l cohibeix; pot restar tranquil y confiat. Es com la planta que creix en lloch assoleyat. Com ella pot el noy treure brots y fulles y flors, segur de que han de pendre ufana y desenrotllarse esplèndidament. Vull dir que la escola bella afavoreix la espontaneitat y l'auto-activitat del noy, condicions indispensables de la educació veritable.

En aquest sentit, la escola bella es un veritable «kindergarten», això es, un jardí de noys. En ella el noy creix de veres en educació, perque es ell mateix qui, posat en condicions per l'ambient, efectúa esforsadament sa creixensa. En una paraula, dins de la escola bella el noy disfruta d'una mena d'autonomía en son esperit; la qual usa en profit de sa formació d'home, baix la guía inteligent del professor.

Si la escola bella es comparable a un jardí, ¿a què compararem la escola lletja? A una presó, ni més ni menys; a una presó, hont res hi creix, hont res s'hi forma, hont tot es cohibició, envilíment y deformació. (Recorda, lector, els horrorosos fotogravats d'escoles de la «Pàgina Artística» anterior).

V

Un ambient escolar amable y bell, es pera'l noy una solicitació constant a que manifesti lo bó que hi hagi latent en ell. Es al mateix temps un frè amable y rigorós pera tot allò que pugui haverhi poch desitjable en ell. Perque unes parets boniques y un mobiliari que estigui bé en l'aula, s'assemblen a les paraules amables, les quals son sempre contestades amablement.

Salvant els casos patològichs, dins de cada infant, al nèixer, hi hà la possibilitat d'un home bó o d'un home dolent. A mida que vagi creixent anirà esdevenint l'un o l'altre, segons bufin els vents de la educació de la dida, de la educació de la familia, de la educació de la escola, de la educació dels companys en la infantesa, en l'adolescencia y en la joventut, de la educació dels llochs o ambients en les diferentes edats, de la educació de les coses y espectacles, etc. La educació conscienta de son fí—que ho es pràcticament la de la familia y que deu serho també necessariament la de la escola—deu seguir la tàctica de treure a fora y formar lo bó y reprimir y corregir lo dolent, d'aquesta massa de potencialitats positives y negatives que's troben dins del noy. La escola bella, que això precisament realisa, es en conseqüencia un instrument eficàs de la educació conscienta de son fí.

Desenrotllarse un individuu en el sentit de la rectitut y de la bondat, es embellir el mon als propis ulls y prepararse pera gaudir d'ell. Car la bellesa y el goig son meitat a dins y meitat a fora; meitat en un mateix y meitat en el mon. Qui ha assolit posarse en pau ab sí mateix, ha lograt també que'l mon se posi en pau ab ell.

Conseqüencia: la escola bella contribueix a la educació positiva y a la feblesa del futur home. Y al contrari, la escola lletja tendeix a estimular els valors negatius latents en el noy y a prepararlo pera un mon de lletjesa y de maldat.

VI

Educar el gust artístich dels noys, es prepararlos pera que puguin reconèixer y gosar de tot lo que en el mon es bell. Semblant preparació es absolutament necessaria. El noy de la ciutat, especialment, viu tan fòra de contacte ab la Naturalesa, que al trobarse enfront d'ella necessita haver rebut abans una iniciació pera poder gaudir de les seves belleses. Per això els homes y dònes ciutadans opinen, en sa majoría, que la única justificació rahonable de l'anar a fòra algun diumenge, es l'anar a buscar bolets o el fer una fontada.

La escola bella y les ensenyances artístiques que ab ella deuen anar aparellades, son pera'l noy una clau a la interpretació estètica de la Naturalesa. Haver conviscut ab la bellesa, es haverse capacitat pera reconèixer y estimar les coses belles allí hont sigui que's trobin. Es estar preparat pera gosar a qualsevol moment dels innombrables espectacles naturals, grans y xichs, y dels nombrosos productes del talent artístich del home. Es embellir la vida propia, es viure més intensament. Es tenir ulls pera veure les belles roses de la vida y no sols sentirne les punxades.

VII

Perque se fà estimable, la escola bella fomenta un esperit colectiu escolar. Els alumnes senten orgull de la seva bona escola, l'alaben al parlar d'ella, y ab llestesa la defensen si algú, en broma o en serio, s'atreveix a atacarla. Un llaç d'afirmació ajunta a tots els deixeples d'una escola bella. Una vegada establertes les corrents colectives, l'esperit de companyerisme y l'esforç cooperatiu floreixen amablement y donen els seus agradables fruits. En una terra de negatius individualismes, com la nostra, no es pàs la formació d'un esperit colectiu una cosa que poguem despreciar.

May un amor comú a la escola ajuntarà als deixeples de la escola lletja. Aquests no senten d'ella cap orgull; ans al contrari, molts senten d'ella una secreta repugnancia.

Eladi HOMS.

LES ESCOLES BELLES

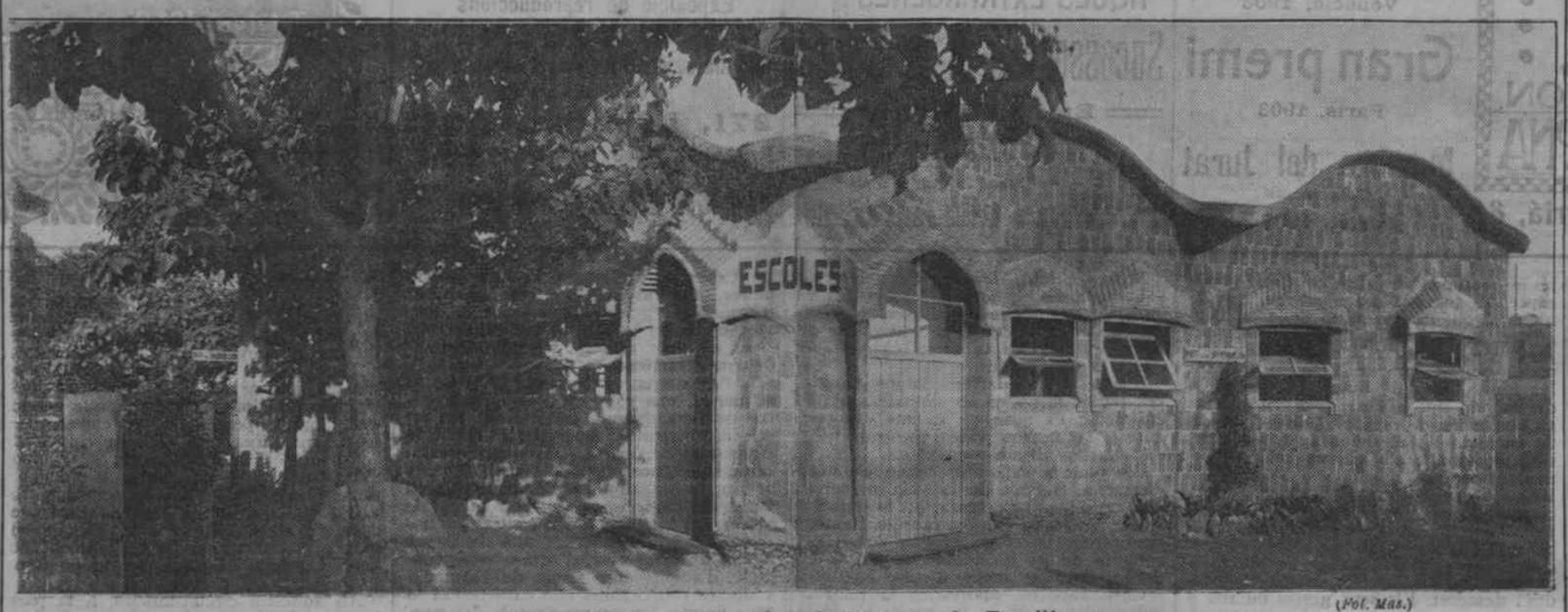

Edifici del Grupo Escolar de la Sagrada Familia (Fot. Mas.)

Una de les aules del Colegi de Sant Jordi

L'Escola Vall Paradís de Terrassa

Les escoles belles

Comença a preocupar a Espanya la qüestió dels locals escolars. Y ara que hi som a temps, val la pena d'orientar a l'opinió sobre tan trascendental assumpte. Pena fan, en veritat, les escoles actuals, com hauràn pogut convencers els lectors per l'article eloqüentíssim que a n'aquesta mateixa FULLA va publicar en Folch. Però ¿no fóra més sensible que s'anés a la construcció de nous locals que fossin tan inútils com els vells, gastantnos una milionada en trastes técnicament inservibles?

La lley de la reacció, que regula tots els vaivens humans, juga aquí d'una manera intensa. Acostumats a abominar del local brut y antihigiènich y deseducador, han acabat molts per abominar del local. Avesats a fer herborisació absurda dintre de quatre parets y anàlisis (?) de minerals per medi de buida paraulería, que brolla de la càtedra com inestroncable diarrea, hem acabat per voler fer sota un pi l'Economía domestica y substituir la pintoresca vida rural per la vida ciutadana.

Conseqüencia d'aquesta reacció, tan explicable com inacceptable, ha pogut dir un educador venerable, mestre de quants a Espanya ens preocupem de coses d'educació, que la casa no té de servir més que pera aixoplugar. Y una corrent intensa favorable a unes Escoles de Bosch molt pintoresques ha pogut invadir fins els caps més privilegiats, malgrat ser una degeneració — millor, una irracional exageració — de la veritable Escola Naturalista.

La integritat del home es molt complexa. Llevar d'ella la civiltat — que això es llevarli la casa com a necessitat de sa vida — es concebirlo d'una manera manca. Concebirlo com si no niés en ell una capacitat estética que té de ser omplerta, ab la mateixa intensitat ab que té d'omplirse son ventrell, es destruir l'equilibri de tota l'individualitat.

La bellesa sempre ha sigut tinguda com a necessaria al home. No he de recordar mites vells ni histories més conegudes; sempre la vida humana ha corregut sedenta darrera del ideal que la satisfassi. Avuy mateix, tota la vida industrial, tota manifestació de lo útil, se'n và instintivament — darrera de cent anys de prosa — cap a la satisfacció estètica, casant en esplèndit maridatge la ciencia y la bellesa.

Els educadors moderns se fixen poch en aquest fet, que respón a una pregona necessitat vital. L'home es un etern equilibri inestable. «Humà» vol dir «ponderació» es a dir, harmonía, això es, continuat cambi dintre d'un equilibri perennal. Tot desordre individual o social, públich o privat, es una manca d'equilibri. D'aquí que la Escola, que té per principal dever fer homes, tingui com a principal finalitat enforcir y disciplinar la harmonía del deixeble.

Penseu, pera aconsegui aquest fi, tants medis y procediments com volgueu: cap com la vida dintre d'un ambient bell y artístich. L'art y la bellesa, per sobre de tota definició, son armonía y equilibri. Lo més aparentment desordenat es l'art, lo més externament desequilibrat, si es art, si es bellesa, porta una armonía intensa, poderosa. L'art, per sobre de tot, es armonisadoir, serenador, equilibrador.

Perxò deyen els vells que'ls lleons se domen tocant la flauta y que'ls tirans cauen davant d'una feble bellesa. Perxò avuy s'hauría d'anar a remeyar moltes coses, inclosa la qüestió social, pel medi preferent d'una educació estètica integral, per la qual les humanes generacions sentissin la bellesa de totes aquelles coses humanes que l'Utopía, que es lletgesa, perque vol ser geomètrica y definitiva — voldría enterrar en el cementiri de lo passat.

Les Escoles de Bosch, proses ab exageració de «educador selvatgòfil» — y passi'l mot — farien excelents individuus isolats, en el cas de que'ls homes haguessin de viure isolats, vull dir en el cas de que poguessin compaginarse les dues paraules «home» y «solitut». Soch dels que sento intensament la Naturalesa: el sol que ix o que's pon, el rossinyol de la torrentada, la pineda odorífera, el mar esvalotat, la tempesta sublim m'atrauen y m'omplen d'una inefable felicitat. Dins de la Natura, regirantla y vivintla me regenero moralment y vull ser bò y sento tota la baixesa de ser una nota discordanta en les armonies mondials.

Però a l'home civil, a l'home en quant ciutadà, al home que usa del foch — fogar, hogar — y per lo tant de la casa, no podem llevarli un ambient bell civil. La casa té de contenirlo llargues hores; y no sols per necessitat externa de la temperatura, sinó per necessitat interna d'home civil, d'home arbitrador y lliure. Perxò té tanta importancia la casa del home, y, més que cap, la casa del noy, que té de contribuir a educarlo y a satisferlo, o, al menys, a no envenenarlo, a no inquietarlo.

En la educació moderna ha conquerit un lloch important la sugestió. No parlo de sugestions extremes, que raullen en la hipnosis. Parlo d'una sugestió escolar, que tot veritable mestre irradía de sa persona, de sos actes y de sos mots, tenint als educants pendents de sa voluntat, adhuc abans de manifestarla. Es difícil que un agé a l'ensenyança capeixi tota l'importancia d'això. Els qui ens hi hem dedicat la coneixem bé prou. Podem dir que això ha substituit a premis y a càstichs y a sermons. Es aquesta sugestió una admirable cosa, tan admirable y clara, com delicada y exposada.

Fins en qüestions d'instrucció pura hi juga la sugestió. Aquell sech intelectualisme de la passada centuria en que la Ciencia s'independisava de tot altre influix, ha passat ja a l'Historia. Allò del «magister dixit», ben entès es més humà de lo que's creyen els aixuts savis del sigle XIX. La sugestió juga un paper immens en tota mena d'aquisició de coneixements, servint de frè y d'aglutinant als desbocats individualismes.

Donchs, bé: el local escolar es — fora de casos excepcionals de mestres escullits — condició essencial de sugestió. Sols quan el noy descansa en la normalitat d'una casa bella, es materia apta pera ser atret pel mestre, com atreu un imàn al ferro. Jo he fet la prova repetides voltes. Quan la sala es tebiament blanca y per les cortines crem de les finestres obertes hi passa una llum suau; quan les parets son clares, ribetejades d'una greca senzilla y ab un sol quadre de Angélico o de Vinci o de Millet o den Torné Esquius, aleshores la veu del mestre y ses inflexions son també humanament belles, y sos gestos atrayents, y ses idees sugestives. Va sedimentant en els noys, gota a gota, un sentit de bellesa viscuda, que es, dintre de la vida civil, la font més feconda d'armonía y humanisme, suprem fi de la educació moderna.

Rès de locals pretenciosos, costosos, enfarfegats. La senzilla bellesa que obri sobre'l noy. No haurem fet solament una obra estética. Haurem fet la obra més fondament educativa.

Joan BARDINA.

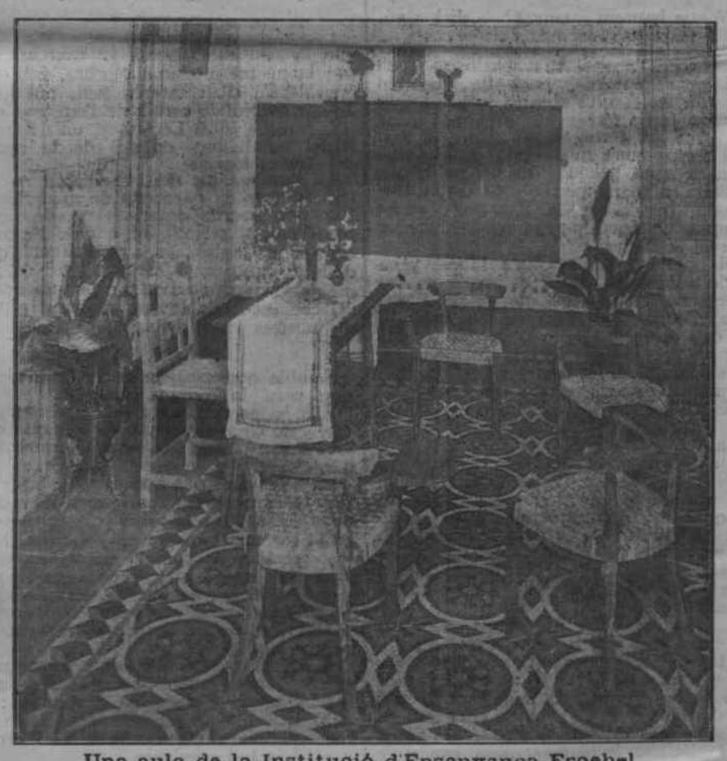

Una aula de la Institució d'Ensenyança Froebel

El Kindergarten o jardí d'infants, al Nou Colegi Mont d'Or

La Bellesa a la Escola

L'ideal de l'Escola Bella, no es pas una cosa nova entre nosaltres. En aquesta Barcelona, hont ab tanta força hi arrela lo bò com lo dolent, de temps, d'anys potser, un grupu d'homes escullits, segufen de casa estant els passos d'aquells pobles més sortosos que havíen realisat aquest ideal, y se passaven dels uns als altres els llibres y revistes, hont venían reproduits aquests grans edificis escolars, ab aquelles aules alegres y clares, guarnides de flors y de belles reproduccions de les grans obres d'art.

Aquests primers passos vers la realisació d'un ideal que furgava, ben aviat aconduiren als més fervorosos, a una acció viva, y si avuy neixía'l Colegi Mont d'Or, a l'endemà's fundava l'Escola Vallparadís a Terrassa, y així progressivament, fins a comptar ab unes quantes escoles belles, que ja son com una petita auriola de gloria, en el front de la jove Catalunya.

Mes això que han sigut els primers passos vers un ideal, no han passat d'ésser els primers passos. L'iniciativa particular generalment, y en alguns casos la d'una entitat cultural, son els que han feta aquesta obra exemplar. Mes d'aquestes resplandeoies, rès es arribat encara a l'Escola Pública.

Els fills dels barris humils, els fills dels pobres, segueixen essent ensenyats en les tristes cofurnes que poguereu entreveure la setmana passada.

Lo lògich hauría sigut que l'exemple partís de dalt.

Un Ajuntament, sols sia capitalisant els escandalosos Loguers que paga, per aquests miserables locals escolars, té medis suficients pera ferse locals propis... y ja fa temps que Barcelona hauría pogut tenir, gastant aquests diners, uns edificis escolars tan bells y tan hermosos com aquelles grans masses arquitectòniques de que en Pijoan ens parlava, que deixen admirat al barceloní, quan les veu alçades per les places y les vies de les ciutats extrangeres.

Si parlèu ab els mestres, qui més qui menys, tots comprenen la necessitat de que'ls locals escolars s'en reformats, en un sentit d'embellament, que per sí sols puguin constituir un medi educador. Tothom es ab vosaltres, quan combateu la dessidia y l'oblit ab que les coses de l'ensenyança en general son tingudes, y comptat y debatut resulta que tothom reclama la reforma, que no's fa, ha haventhi diners pera ferho, senzillament perque uns quants senyors que son els encarregats de portarho a terme, no'ls volen amoinar.

Perque tinguèu la seguretat absoluta de que si quatre homes de bona voluntat s'ajuntaven, y desde'l Municipi se proposaven de debó fer aquest cambi, el farien. Sols els falta volguer... y sentir lo que's vol, que es més difícil que'l volguer.

No obstant es fortament consolador pera nosaltres, poguer donar exemples d'escoles belles, sense necessitat d'acudir als llibres y a les revistes extrangeres. Això vol dir, que no es pas gent savia en aquestes coses, lo que'ns manca; y que lo que avuy no s'ha fet, se farà demà, que la sort porti en el Municipi, aquells quatre homes que s'ho proposin. Y això es molt fàcil, després de tot; perque lo més costós d'aquestes obres, son els homes; y d'homes a Barcelona n'hi han pera ferla.

***

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR
MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA, 4: BARCELONA
TALLERES: Carrer Sarriá, 88

Gran premi
Londres, 1907
Gran premi
Madrid, 1907
Gran premi
Saragossa, 1908
Gran premi
Venecia, 1908
Gran Copa
Venecia, 1908
Gran premi
París, 1903
Membre del Jurat
(Fora concurs)
París, 1909

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
— DE —
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artistichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

PUBLICACIONS ARTISTIQUES EXTRANGERES
Sucessor de J. M. Fabre
Emili Moncanut
Arquitectura - Escultura - Pintura y Belles Arts en general.
Portal del Angel, 6 y 8
Venda exclusiva de la revista italiana Modelli d'Arte Decorativa

Galeríes del FAYANS CATALA
Grans salons pera Exposicions artístiques
SANTIAGO SEGURA S. en C.
Porcelanes artístiques y Vaixelles. — Majóliques. - Pisos vidriades. - Rajoles. - Cristalleria. Bronzes y altres metalls artístichs. - Perfumeria, marca «Parfumerie aux Fleurs»
Teléfon 1884 BARCELONA Corts, 615

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clássich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotografíques al carbó
Grabats, Marchs y mobilures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

Pere Reig y Fill
MOBLES Y DECORACIÓ
PASSEIG DE GRACIA, 27
CASA FUNDADA EN 1852 BARCELONA

Vilaró y Fill
PINTORS DECORADORS
Carrer de las Corts - 604
Telèfon - 1969 BARCELONA

Mes, encara tal vegada, condormit pels recons ombrívols del vuitcentisme, deu haverhi algú que mirant l'activitat alegre d'aquests joves professors y professores, que son el cap de les escoles belles, deu tenir pera ells, paraules de desprecí, que sortosament no poden arribar a èsser de combat.

Encara, encara hi hà algú, que quan li parlen de l'embellíment dels locals escolars, us parla despectivament de «modes americanes» y somriu ab una rialla — que ell suposa d'inteligencia, y un hom troba trista com un funeral — a un avenir pròxim en que, passades aquestes modes, les coses bonaches, tornaràn a emprendre'ls antichs viaranys, y tot romandrà de nou en el sant pacifisme dels passats dies; aquell pacifisme malalt, que tantes vegades en el nostre país, ha sigut y vé essent confós, ab el Sant Ordre.

Mes, jo que devegades hi volgut aturarme a meditar sobre aquesta qüestiò, sense èsser molt entés en qüestions de pedagogía, y mirantme les coses parament, baix el punt de vista artístich, ho vist que aquest afer del embellíment dels locals escolars, no era altra cosa, que una de les tantes perfeccions que la evolució constant de les coses, cap al millorament, ens posa a discusió y que ens fà decidir d'acort ab aquesta potser fatal, condició de la vida a perfeccionarse. Y això es lo que esperança més. Perque aquesta evolució constant cap al millorament, empesa per les forces invisibles d'un Directori Suprem, no hi hà qui l'aturi; y lo que cal que sigui, serà, perque ningú pot aturarho; com ningú pot aturar el mon que volta, ni les bestias que creixen, ni les llevors que germin, ni'ls petits que's fassin grans, ni a les idees que avencin. Vull dir que podràn ferli més o menys resistencia y caure vençuts, més tart o més aviat, però Barcelona tindrà escoles bellas.

***

¿Y que haurem guanyat? — dirà algú. — ¿No son precises ayans altres coses?...

Apoch, apoch. De si son precises o no altre coses abans, ni'n parlo ni soch qui pera parlarne, però de que cal embellir les escoles sí, això es ben segur que cal ferho tot seguit, com més aviat millor. Y cal ferho, si no abans, al mateix temps que's modifiquin els sistemes d'ensenyança, perque: hay del poble que supleixi la teoría pedagógica de la Instrecció, per la de la Educació, sense comptar ab aquestr gran medi educador que es la Bellesa!

Si apartem l'infant dels llibres pera iturlo a mirar les coses, es precís que les coses tinguin un sentit de gracia, d'alegría, d'optimisme; sinó val més deixarlo de cap sobre'ls llibres pera que atrafegat ab aprendre les lliçons de memoria, no s'adongui de les tristeses que'l volten: Aquestes tristeses escolars que vessen al fons del seu tendre cor, les primeres gotes d'amargura y d'aburriment de la vida.

Desde'l moment que pera Educar posem el noy devant l'espectacle del mon, cal que tot lo que li ensenyem, que tot lo que'l volti tingui sentit. Y be es sabut que si les coses de l anatura viva ja se'l duen per gracia de Deu, a les coses mortes es precís donàrleshi aquest sentit, per medi del Art, que es l'altra gracia de Deu.

La Escola bella no es un plaer, ni un luxe, sinó una necessitat que creix a mida que la ensenyança va convertintse en una cosa viva. Jo no vos analisaré'ls graus d'influencia moral que prenen to deu tenir sobre'l noy l'embellíment escolar; mes sí que vos diré que'ls goigs de la Bellesa, pera èsser purs, son avuy un element de perfecció social massa desconegut, massa oblidat pels nostres sociòlechs.

D'això no fà gaires dies ne parlàvem en un article sobre la Lley de Cases Barates, y avuy ens cal tornarhi a insistir, perque tenim la seguretat de que may s'haurà prou dit y predicat, y prou comprés y prou sentit. Y no s'ha comprés ni sentit perque abans dels moderns reformadors hi hà una tradicional teoría divisionista, que'ns fà concebir la Bellesa com una cosa subjectiva inasequible y magestatja, allunyada del resta dels mortals per mil graderíes d'or y argent que l'alsen en el pinacle sublim, hont sols poden pujar els escullits. ¡..Y en veritat que aquesta llegenda resplandent, com un conte oriental, es falsa, com solen èsser totes les coses lluentes, y encara que ella fos certa, jo vos juro que lo que es avuy la Bellesa ha baixat del seu trono de gloria y camina pel mon ab un gran desitg de fraternisar ab els homes, ab un gran anhel de ferse «Usual».

Y es que de passiva ha devingut activa. Del Museu hont era empresonada ha sortit a la plaça y al carrer y a la llar y a la escola, y al demunt de les coses més modestes hi hà vessat un troç de la seva presencia, que fà lluir en totes elles una resplandor de sentit, una engrumeta d'expressió. Sota la caricia d'ella en el mon tot devé gracios y ordenat. Cada cosa se posa en el seu lloch, perque l'armonía es la seva principal virtut, y devant d'una tan aguda ordenació de les coses, l'infant a qui obrim els ulls pera mirarles, no fà més que apèndrehi el secret d'aquesta ordenació, y a sentirse ell mateix part d'aquest organisme, nota d'aquesta sinfonía, cullint alhora que les llevors de la més pura y alta humilitat, la flor de la ciencia del domini humà sobre l'exèrcit infinit de les coses servils.

L'Ordre es la lley de l'Art. L'Ordre es la lley del Mon; y si les coses del mon sols poden ferse expressives per l'Art, l'Art a la Escola serà la primera ensenyança que de la Lley suprema rebin els infants.

***

Per això la Escola deu èsser bella. L'alegría dels infants en un medi joyós y endressat, hont envfi la llum ses caricies, suavisades per la dolçura d'una cortina, no es produida per altra cosa que per la expressió lograda ab elements inorgànichs d'aquesta ordenació del mon. Ningú en la pau d'un dolcíssim interior, joyós y clar com el d'aquestes escoles, podrà pensar que enllà de la finestra les forses del mal lluitin en contra la divina pau que allí's respira. Si tancats en una cella de delicies íntimes pensem un moment ab el de fora, la visió del exterior vindrà als nostres ulls conformada, acordada ab la visió de dins. Al infant li passa com a nosaltres, y més clar que nosaltres té aquest pressentiment, perque ell desconeix la pertorbació y va creixent ab la pau a dins, alegre com una branca d'atmetller, florida. Educat per aquesta lley rítmica, no compendrà'l desacort. Els seus gestes interns y els seus gestes externs, seràn d'acort ab totes les coses que's posin a sa presencia, y quan ses mans obrin ja sía pera crear la cosa més modesta, o obri el seu pensament pera donar una idea, la cosa y la idea seràn abdúes acordades ab l'ordre general.

Aquesta lley d'armonía no vol pas contradiccions. Qui no la vegi clara, qui no obri d'acort ab ella, no tastarà pas les secretes delicies de la vida, plena de coses que duen tressors de plaer en el seu fons invisible...

No més cal pensar, després d'això, que si la Escola es el lloch d'ensenyar, cal ensenyar aquesta lley; y que si aquesta lley sols pot revelarse per mediació de la Bellesa, cal fer la Escola Bella.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

La crisis de la Pintura Francesa

per Georges Lecompte

Les influencies constants y directes, que la pintura francesa ve exercint sobre la nostra moderna pintura, fan que considerem d'alt interès pera nosaltres aquest magnífich estudi de l'eminent crítich francès Jordi Lecompte, un dels més ferms batalladors en prò de la causa del Impresionisme.

La personalitat den Lecompte no es pas dubtosa en qüestions de modernitat. Els seus escrits anteriors no desdiuen pas d'aquest seriosíssim crit de reacció, contra les habilitats inconsisitents que d'algun temps ençà, dessota'l vel de genialitats, venen passant per pintura bona.

Recomanem la lectura d'aquest estudi als nostres joves artistes.

***

Sembla que arribem a una hora decisiva pera la pintura francesa.

Ella ha perdut últimament artistes com Puvis de Chavannes y Carriere, que cap jove talent d'avuy pot encara fernos oblidar.

La mort comença a reduir l'aplech glorió dels mestres impresionistes, els quals, desenrotllant l'esforç dels paisatgistes del 1830, ab una visió lliure y ardida, han mostrat la veritat de la naturalesa dins la subtil magnificencia de l'atmòsfera; y no sembla pas que la majoría dels seus hereus beneficiats d'un tal heretatge l'hagin sabut aprofitar pera noves conquestes.

A més d'innumerables exposicions particulars hem visitat aquest darrer any quatre grans exposicions de pintura: el Saló dels Artistes Francesos, el de la Societat Nacional, el Saló de Tardor y el dels Independents.

¡Quin desenganyl Més que may el Saló dels Artistes Francesos dona una impresió de repetició y monotonía. En mitg d'una infinitat d'expositors sense gracia, sense inteligencia—als quals caldría pel seu propi interès tenir l'heroisme de descoratjar de joves, y ferlos emprendre altre camí quan encara foren apres per una altra carrera—se troba un hom en presencia de dos o tres cents pintors que han seriosament après el seu art, y son capassos d'esforç. Emprò aquest esforç es sempre ininteligent y llur aplicació tímida. En general no saben mirar els aspectes de la vida moderna y la humanitat d'avuy día. Y si per casualitat ho desitjen no'n comprenen el caràcter, o be l'alteren pel respecte a velles fórmules. Tenen l'ambició de construir ab gust, ab lògica, però molt sovint sembla com si aquests homes siguin insensibles a les belles armonies de línies y colors, a l'equilibri de la solícita construcció, de quals pràctiques els antichs mestres ens han llegat l'exemple.

A la Societat Nacional tenen més el sentit y la inteligencia de la vida contemporania. Els pintors, sovint de fortes condicions, que s'hi agrupen, participen d'influencies més modernes. Se mostren més atents a la elegancia, a les modes y als espectacles del seu temps.

Els escenaris de luxe y vici son els temes preferits. Per lo mateix amen pintar ab preferencia les figures convulsives, els gestes estudiats de certes dones vertiginoses d'avuy día. Però si escullexen ab més discerniment els seus motius y els seus models, fan en general menys esforç per representarlos en obres expressives armonioses y sòlides. El seu dibuix es vulgudament descuidat, la materia pobra; el color té un interès superficial, si n'arriba a tenir. La majoría descuiden la construcció, se contenten ab bocets y fragments, presentats d'una manera pintoresca. Se contenten ab representar la humanitat d'avuy per estudis ràpits, per imatges agradables o bé per la caricatura desarmada d'ella mateixa.

L'Exposició dels Independents ha esdevingut terrible recull de banalitats y extravagancies, y cal una bona voluntat a tota prova, per descubrihi el centenar de teles que fan referencia a la evolució de la pintura francesa.

Menys genial, després d'una selecció —benigna, no obstant—y descartades les imbecilitats més escandaloses, el Saló de Tardor exigeix menys d'heroisme de part del qui vulgui ferse càrrech de totes les temptatives.

D'aquests dos darrers Salons no se'n pot parlar si no es ab simpatía, perque en resum es hont els talents desconeguts y coratjosos poden mostrarsens y encantarnos ab noves emocions.

Els pintors exposants tenen el mèrit d'estar a l'aguait de la vida moderna. Ells no temen representar els espectacles més tràgichs y més extraordinariament pintoreschs. Y si un pregón estudi del caràcter de les fisonomies no exigís un esforç, del que molts d'entre ells no's revelen capaços, aportarien la mateixa independencia en la interpretació de la figura humana.

Moderns ho son per la visió y per «el fer» més encara potser que per la elecció dels motius. El triomf de la pintura clara, havent acostumat el públich a les més estridents «fanfaries» de colors, els permet no recular devant de cap audacia. Tant, que molts d'ells sembien més enamorats de la violencia que de la justesa y harmonía.

Per lo mateix, com a força de conciencia y de talent els seus gloriosos capdevanters han conquerit pera'ls pintors el dret de representar actituts y gestes fins allavors inobservats o, al menys, que'ls artistes de les generacions precedentes no gosaven representar. La majoría d'entre ells no dubten devant de cap deformació.

Emprò quan menys sabessin treure profit d'aquesta costum d'estudiar sincerament la naturalesa y la humanitat, aquest enriquir la paleta, aquesta magnificencia del color, y aquesta llibertat per transportar en fortes y belles obres els aspectes del mon modern!

Nosaltres tenim el sentiment de constatar que per molts d'ells no es aixís. Dins la subtilitat de la llum que ells poden accentuar fins a la ceguera, no'ns mostren sovint altra cosa que formes insignificants. D'aquests colors que poden fer resplandir ab tanta espontaneitat, ells se'n serveixen només que pera obtenir violencies. Y aquesta llibertat en el posat dels gestes y actituts que'ls seus avant-passats els han tramessa, ells no se'n serveixen per altra cosa que pera obtenir les més banals deformacions.

En fí, si s'ha pogut objectar als mestres impresionistes—quasi sempre sense rahó—la mala elecció dels assumptes y d'haverlos pintat tal com ens els presenta la naturalesa, d'un marcat descuit en la composició dels seus quadros y de la tendencia a acontentarse del «fragment» ardidament pintat, o d'un excès d'afició al detall pintoresch, devegades magnífich, però sempre d'un dibuix expressiu y d'una rara magnificencia de color que no direm dels bocets, pretensiosos y descuidats a la vegada, de la majoría dels pintors independents que'ls segueixen.

Lluny de fer servir la preciosa llibertat de dibuix y construcció, la magnificencia del color, la ciencia subtil de l'atmòsfera a la recerca d'obres significatives, en general pinten qualsevol cosa y a la «bona de Deu».

Es el triomf del «més o menys».

May els mestres de l'impresionisme, sempre respectuosos ab ells mateixos, s'haurien permès exposar semblants bocets.

Avuy día es de tals joves pintors esperonats pel comerç, exaltats per crítichs aduladors, sostinguts per la ceguera d'aficionats, desitjosos de significarse y de provar operacions fructuoses, tenir l'audacia d'eregir en teoría la llur peresa, llur ignorancia, llur manca d'imaginació y d'idea, la lleugeresa d'observació. Llur pintura sembla agressiva y resulta irritant fins quan fan us dels tons més franchs. Ab totes aquestes violencies tan despreciables, com les pitjors composicions betuminoses d'abans, no consegueixen ni tan sols donar impresió de la llum.

Encara, si en gracia d'aquesta brutal tat de coors! representessin el caràcter dels sers y de les coses, la expressiva veritat de les formes! Però's limiten quasi sempre a indicarles per un dibuix insignificant. No resulta més còmode esboçar una actitut per dos o tres trassats aproximats, que dibuixarla dins la meitat dels muscles en moviment y sense la palpitació de la carn viventa? Per lo mateix els pintors d'aquesta categoría prefereixen indicar grollerament per ratlles ardides la color d'una faç, millor que arrencarne pacientment la secreta bellesa intelectual.

Si per casualitat se mostra la intenció del caràcter es quasi sempre en la lletjor que s'ha buscat, y es per abominables deformacions que s'ha ingeniat a obtenirlo. Alguns estudis de nú son veritables atentats contra la gracia del cos femení.

Com per un singular remordiment aquests «escamotadors» senten la necessitat de trobar escuses al seu art vulgar y insignificant, y llavors neguen ab arrogancia la idea, la imaginació, la emoció. Quan han pintat tres pomes y un pot de fayans, semblen haver realisat el summum del seu esforç. Tot lo que'ls impresiona, commou y transporta en la vida de nostra època tan vibrant d'idees y de passions es l'espectacle de qualsevol tapet sobre una taula o de un munt de fruits prop d'un gerro de flors!

Si encara aquest petit aire de flauta fos agradable y personal! Pel moment hem vist lo que deu esperarsen d'aquesta perversa exaltació de lo que es de mal gust, d'aquestes deformacions sistemàtiques. En quant a la originalitat esdevé que'ls tals pintors s'abandonen sense vergonya a llur vulgaritat simplificadora y pretenciosa, o escarneixen ab violencies la hermosa cançó dels mestres que tenen la desgracia d'ésser els seus tapabruts; ab els que tenen l'audacia d'«escudarse». Hi hà «el cap baix» doscents pintors que s'ensejen a fer el «pastiche» de Cézanne. Y Renoir, aquest delicíós pintor, admirable de conciencia en ses fresques evocacions de la carn en flor, es víctima de les imitacions caraturesques de tots aquests insultadors de la bellesa femenina.

A l'extranger, aquesta escola del més o menys, ens es perjudicial. Va a riscos de desacreditar l'art francès. En tot cas el calumnia. Sens dubte hi hà a Alemanya, a Austria, a Hungría, alguns crítichs la ignoscencia dels quals fà creure apreciable aquesta pintura tan poch francesa. No obstant, es ben escusable son erro. Tenen dret a mal conèixe les tradicions del nostre Art. Molts d'ells son faltats d'aquest gust, d'aquest esperit lògich, d'aquest just sentit de l'armonía y de les proporcions que caracteritza la raça llatina. La «outrance» y la deformació els plau. Però aquests exaltats son poch nombrosos. En els seus propis passos hi hà una gran majoría d'artistes, de aficionats y de crítichs que desde un punt de vista equilibrat juigen malament aquestes deformacions, aquests esboços «chatives» pels que la França es tan mal representada, però com ells senten dir a son vol que aquestes pretencioses vulgaritats son característiques de l'art francès contemporani, ells se n'aprofiten pera demostrar, ab els «dit'rambis» de certs crítichs, a favor, que aquestes selvatges y «vehements puerilitats» constitueixen la essencia de la nostra Pintura.

Domingo CARLES (trad.)

(Seguirá)

Crònica

El Saló de Tardor

El Saló de Tardor de París, segons deduim dels parers de la crítica més prestigiosa, enguany no ha sigut pas cap cosa de l'altre mon.

Els artistes se queixen, com a tot arreu, per la mala colocació, y perque només els han sigut admeses tres obres a cada ún.

Lo més ressortint, segons coincidencies de varis crítichs, son les següents obres: «Mediterrania», de Bonnard; la sala Iturrino; la sala Henry, de Groux; la sala retrospectiva de Pissarro; el «Cant de Adriana», de Mme. Merval; «Flors, dones y fruites», de Carles Guerin; «L'enterrament», de Douschet; el monument Beethoven, de Chormoy; y els fragments del monument a Miquel Servet, de Joseph Bernard.

L'Art en l'Escola, a França

M. Conyha, el popular ministre de Comerç y més popular encara com a amich y protector de les coses d'art, y especialment de les de l'Art en l'Escola, de qual associació es president, ha estat al Saló Internacional de Belles Arts a visitar la tela hermosíssima que pera decorar els murs de la Escola de l'Art, a Dole-du-June, ha pintat el pintor Dola.

El magnífich plafó porta per títul: Un matí de tardor».

El ministre, president de l'Art en la Escola, ha felicitat calurosament al artista.

Les reformes del Louvre

La direcció del Louvre ha decidit que desde'l día 2 del present mes de octubre el Museu serà obert al públich els dimars, dimecres, dijous, dissaptes y diumenges, a les deu del matí, y el divendres, fins a la una de la tarda.

Aquesta restricció de hores de obertura del divendres s'ha fet necessaria per l'aplicació en aquest día de la organisació del servey de neteja, que venía fentse'l dijous.

Aixís la diada del dijous quedarà tota entera pel públich, al objecte de que les escoles de noys puguin visitarlo, cosa que no podien fer ara sense perdre mitgdía de classe.

El cercle dels Gobelins

Aquesta associació, instituída ara fà un any, ha començat el seu programa d'acció, y avuy ha instalat al centre de un dels districtes obrers de París una exposició referent a les manufactures del tapiç y a llur historia.

Es un bon medi pera donar a conèixer y popularisar entre les gents humils les institucions artístiques de França, ab lo qual alhora se dona vida y novelles activitats a les mateixes, sovint endormiscades sota la seguretat protectiva del Estat poderós.

Sobre l'Art Modern

La comissió organisadora del Saló de la Unió Internacional de les Belles Arts de París, ha demanat als artistes expositors que enviessin per escrit la seva opinió sobre l'estat actual del art.

Les respostes, com pot suposar el lector, han sigut variadíssimes, y entre elles s'hi veuen alguns conceptes ben estimables.

En Togores

Ha donat per acabada la seva activíssima campanya d'estiu, el jove pintor Joseph de Togores.

D'aquelles hermoses terres tarragonines, el distingit artista ha pintat, no solament un número considerable de teles, sinó un avenç y una evolució en el seu art, que sens dupte tindrem ocasió de parlarne en el seu día.

No volem donar detalls de les noves obres den Togores, perque preferim ferho quan elles siguin exposades al públich, que segurament ho seràn, de tornada de París, hont han d'anar junt ab les obres dels pintors catalans que han sigut convidats pera la Exposició del Cercle Internacional de les Arts.

Sols repetim que, el pas donat per en Togores en aquests mesos de treball, es una testificació de la seva força.

Les plujes y el Museu

Tornem a estar en el temps de les pluges, y al Museu—com si no s'hagués mondat may—no s'ha fet res absolutament pera evitar que l'aigua hi entri.

Tenim entès que a prechs del personal tècnich de la casa, el senyor Serraclara va donar ordre de que fessin uns latiports pera evitar la entrada de les aigües, cosa que no s'ha cumplert.

Ademés, tenim entès que si l'aigua entra en part per la porta, la que per allí entra compòn rès en comparació ab la que pot entrar per les reixes de desaigüe dels patis, que al ploure un xich fort, per causa del embociment de la clavaguera, se converteixen en brolladors.

Ab aquestes circunstancies, a la part baixa del Museu tot està interí. Les instalacions son totes en desordre, a fi d'estar previnguts pera qualsevol aiguat... y realment això no fa per una ciutat com Barcelona.

Estudis Universitaris Catalans

Historia del Art y cursos extensius

En la segona meitat del curs, y en día y local que's faràn saber ab la deguda oportunitat per medi de la premsa, el professor mossèn Joseph Gudiol y Cunill, Conservador del Museu Episcopal de Vich, iniciarà'l curs d'Historia de la Pintura Catalana, que anirà esplicant en lliçons setmanals.

Alternades ab aqueixes lliçons, y també en local y temps anunciats ab anticipació, el professor d'Arquitectura don Joseph Puig y Cadafalch ne donarà altres, esplicant l'alcans y importancia de les excavacions d'Empúries.

Tant les primeres com les segones anràn ilustrades, com de consuetut, ab abundants projeccions lluminoses.

En el Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria, continuarà'l seu curs d'«Historia de l'Habitació Humana», don Lluis Folch y Torres.

A la Escola Industrial continuarà don Joaquim Folch y Torres el seu sobre «Historia del Teixit».

Don Joseph Lleonart començarà'l seu sobre «Benvenuto Cellini».

Don Manuel Aznaud el seu sobre l'«Art de tots els pobles en tots els temps».

Y don Esteve Monegal el seu referent al «Concepte del Art y dels Artistes».

Les dates de continuació o començament d'aqueixos cursets, com també'ls locals hont se donaràn els tres últims, se faràn públichs per medi dels periòdichs.

L'escola del carrer d'Amalia

Hem rebut nombroses felicitacions pel nostre reportatge a travers de les escoles municipals de Barcelona.

Entre elles, hem rebut una lletra de una distingida dama, que intervé directament en qüestions d'ensenyança, en la qual ens comunica que s'ha acordat el traslliat en local millor, de la trista y vergonyosa escola del carrer de Amalia, quals fotografíes publicàvem en el número de la setmana passada.

Cal que aquesta adhesió de valiosos persones que hem rebuda, en profit de la nostra campanya, no caigui en el buit y's converteixi en esforç reformador d'aquesta miseria que es un deshonor pera la nostra ciutat.

«Arts»

Un aplech de joves artistes afanyosos d'estudi, que s'han reunit corporativament ab el nom d'«Arts», ens envía la següent comunicació:

«L'amor a les Belles Arts, ens ha impulsat a la creació d'escoles que, al hora d'enlairar l'art de la nostra terra, contribueixin a la difusió del seu estudi.

A n'aquest fí hem establert unes classes a la Riera de Sant Joan, 22, tercer, que abarquen, desde les primeres nocions del dibuix y colorit, fins a les del Natural, dotantles de tots els elements que'ls temps moderns reclamen, y confiant la seva direcció al conegut artista don Antoni Gelabert y Alart.

Posseits d'un fort entusiasme tenim en projecte diferenst actes, com son conferencies, exposicions y festes, que celebrarem consecutivament, convensuts de que donaràn valent impuls a l'obra que totjust inaugurem. Mes, pera dur a cap tots aquests projectes, no n'hi hà prou ab el nostre sol entusiasme, perxò'ns dirigim als qui les Belles Arts els interessin, demanantlos ens ajudin en la realisació dels nostres ideals. — El Consell Directiu.

Han quedat establertes aquesets classes en la següent forma: General Artístich y Antich, de dos quarts de vuit a les nou de la nit; Natural, de les vuit a les deu, nit; Perspectiva, de dos quarts de vuit a les nou de la nit.

Hem visitat la nova entitat, que està instalada en el local que ocupava abans l'Academia Baixas, a la Riera de Sant Joan, y en ell, a més del entusiasme dels coratjosos joves, hi hem trobat una molt bona orientació, que resulta ser un dels pochs casos aprofitables en escoles dependentes d'entitats.

L'orientació dels estudis es completament nova. L'individualitat del soci alumne es cultivada artísticament, segons l'ofici a que's dedica. La copia de les formes de la naturalesa a la classe y la copia del natural en les excursions dominicals, son tot el programa d'aquesta escola viva, que cal que ajudem tots ab els nostres esforços.

Les noves aules de Llotja al Parch

La direcció de l'Escola de Belles Arts d'ençà que fou per sort encomanada al distingit esculptor don Manuel Fuxà, ha passat de ser cosa morta, a cosa viva.

L'Escola, instalada d'anys y anys en el segon pis del edifici de la Llotja, estava a mida que s'havien anat omplint més bé o més malament, les ensenyances, un xich estreta, y se donava'l cas trist, de tenir de fer classe pels corredors, aprofitant recons y reconets absolutament inaprofitables.

Ab desitg de posar les coses en millor estat, el senyor Fuxà va pensar en la conveniencia de trasladar en lloch a propòsit, algunes de les classes que per la naturalesa dels estudis feya més pena vèureles encaixonades en un quart pis; tal com, per exemple, la de Paisatge, que del seu local estant, no veya altra cosa que teulades, terrats y xemaneyes.

Aixís es que, les tres classes que's donaven de dia, que son la de General Artístich, la de Paisatge y la de Colorit han sigut trasladades a una part del edifici pabelló central del Parch, disposant totes tres de local magnífich, y sobre tot la de Colorit, que disposa d'un troç de jardí, hont se podrà fer model al aire lliure y altres coses, que es d'esperar no arribaràn al excès de portar artillería y altres eines de fer mal, a propòsit pera fer al viu composicions de quadres d'historia.

El senyor Borràs Abella, nou catedràtich de la classe, té molts projectes en aquest nou local, que de segur vindràn en benefici de l'ensenyança.

També es notable la disposició en grans vidrieres de l'aula de Paisatge, del interior, de la qual estant, com desde un mirador, els alumnes poden treballar.

El día de la inauguració, hi van assistir, a més d'un gran nombre de catedràtichs de l'Escola, presidits pel director senyor Fuxà, l'alcalde, el senyor Serraclara, el senyor Sans y el senyor Pardo, regidors, junt ab la comissió de Instrucció pública de la Diputació, que presidía don Lluís Duràn y Ventosa y estava composta dels senyors Valentí y Camp, Isamat y Argemí.

Vistes les instalacions per les comissions oficials, el senyor Fuxà, en nom de l'Escola, va donar les gracies al senyor Serraclara, per la seva decissiva protecció al plan del director, mentres ocupà interinament l'Alcaldía, fentla extensiva al senyor marquès de Marianao, que va dir que estava disposat a continuar aquest protectorat iniciat pel senyor Serraclara.

També va rebre frases d'agraiment el senyor Duràn y Ventosa, a les quals va respondre que la Diputació segurà fent per l'Escola tot lo que pugui.

Més de la Escola del carrer d'Amalia.

El professor de l'Escola de noys del carrer d'Amalia, don F. González, ahir vespre va visitarnos, pera posarnos en coneixement de la grata nova, de que la referida escola, seria a fi de mes trasladada en un local del carrer de la Cera, núm. 51, propietat del senyor Tortras.

Com sía que'l contracte del vell local estava firmat pera fins al pròxim juliol, s'ha gestionat del Municipi l'aument del lloguer que la renuncia del contracte suposa.

L'Ajuntament, ab molt bon acort, hi ha accedit.

Per les dues noticies que donem avuy sobre'l particular, el lector pot veure que en aquell local infecte ¡¡ja ho ha hauràn més escoles!!

L'esmaltador Andreu

Ha tornat de Londres hont durant una llarga temporada ha treballat rebent lliçons al costat del célebre Fischer, l'esmaltador orfebre anglès, el nostre estimat amich Andreu, un dels escassos coneedors del bell art de l'esmalt a casa nostra.

L'Andreu se proposa treballar durant uns anys en el nostre país, y en els actuals moments està fentse els projectes pera la construcció d'un taller en un dels més hermosos indrets de la costa brava llevantina de Catalunya.

Allí l'Andreu pensa realisar alguns projectes de grans esmalts, que porta de Londres, executats els quals portarà les seves obres a disposar a la referida ciutat, y d'allí a París, tornant a exposarles a Barcelona.

Actualment el jove artista treballa en algunes obres d'esmaltería que ha de portar a la Exposició dels Catalans, al Cercle Internacional de les Arts, de París.

L'invasió del anunci

Continúa la pintada dels banchs del passeig de Gracia en vergonyós aument. L'anunci, y lo que es pitjor l'anunci sovint anti-estètich, lleig, quan no dibuixat pessimament, invadeix els llochs més cèntrichs de la ciutat sense gota de respecte a l'Art del Cartell, que serà urbanament l'encarregat d'intervenir en aquestes coses.

Qualsevol senyor té dret a pintar les tonteries que li vinguin a mà per lletges y molestes que sien. Un principi de dret que tenim a no èsser molestats en aquestes coses, creyem que hauria de tornarse lley, a fi d'evitar certes coses que fan vergonya y pena de mirarles.

Però tornant als banchs del passeig de Gracia que son l'aspecte més agut d'aquesta malaltía de la invasió del anunci, es precís que algú cridi, al Ajuntament, allí hont sigui, pera que almenys sapiguem qui es aquest ciutadà regidor que autorisa semblants coses.

Adquisicions del Museu de Vich

El proveidíssim Museu Episcopal de Vich, al davant del qual ab tant zel y sabiduría treballa el nostre estimat amich y colaborador mossèn Joseph Gudiol, acaba d'enriquir les seves coleccions ab els següents objectes:

Una magnífica destral (Clet) de bronze, protohistòrica.

Una imatge de la Verge, esculpida en marfil.

Un codex psalteri manuscrit del sigle XV en pergamí.

Una capsa pera hosties, de laca, genre Lluís XV, y

Un vas de vidre, probablement aragonés, color verdós ab adornos blaus.